

IZVEŠTAJ

o objavljivanju podataka i informacija

Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2019. godine

Broj izveštaja	12/19
Šifra dokumenta	KOMBANK RM - 19
Datum izveštaja	27.05.2020. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	OPŠTI PODACI O BANKARSKOJ GRUPI.....	4
3.	UPRAVLJANJE RIZICIMA.....	4
3.1.	Strategija upravljanja rizicima.....	4
3.2.	Politike upravljanja rizicima.....	8
3.2.1.	Kreditni rizik	9
3.2.2.	Rizik likvidnosti.....	10
3.2.3.	Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	11
3.2.4.	Tržišni rizici	11
3.2.5.	Operativni rizik	12
3.2.6.	Rizik zemlje.....	13
3.2.7.	Rizik ulaganja.....	13
3.3.	Organizaciona struktura Funkcije upravljanja rizicima.....	13
3.4.	Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika.....	14
3.5.	Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima bankarske Grupe.....	14
3.6.	Opis povezanosti rizičnog profila bankarske Grupe sa poslovnom strategijom	14
3.7.	Opis načina na koji se obezbeđuje informisanje organa upravljanja bankarske Grupe o rizicima.....	14
4.	KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEVI BANKARSKE GRUPE.....	14
4.1.	Kapital bankarske Grupe	14
4.2.	Kapitalni zahtevi i adekvatnost kapitala	15
4.3.	Interna procena adekvatnosti kapitala - ICAAP	17
5.	IZLOŽENOST RIZICIMA	18
5.1.	Kreditni rizik i rizik smanjenja vrednosti potraživanja.....	18
5.2.	Rizik druge ugovorne strane.....	25
5.3.	Rizik likvidnosti	26
5.4.	Upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi	26
5.5.	Tržišni rizici.....	27
5.6.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi.....	27
6.	POKAZATELJ LEVERIDŽA.....	28
7.	KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJI I POSLOVANJE GRUPE	28
7.1.	Prikaz razlika konsolidovanih izveštaja.....	28
7.2.	Pravne ili druge smetnje za prenos kapitala	29
8.	PRILOZI.....	30
8.1.	Prilog 1 – Podaci koji se odnose na kapital Bankarske Grupe (PI-KAP) sa stanjem na dan 31.12.2019. godine.....	30
8.2.	Prilog 2 – Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Bankarske Grupe (PI-FIKAP) sa stanjem na dan 31.12.2019. godine	34
8.3.	Prilog 3 – Povezivanje pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama kapitala bankarske Grupe iz Priloga 1 (PI-UPK) sa stanjem na dan 31.12.2019. godine	36
8.3.1.	Razlike između bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja sa stanjem na dan 31.12.2019. godine.....	36
8.3.2.	Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja – sa stanjem na dan 31.12.2019. godine	38
8.3.3.	Povezivanje pozicija u raščlanjenom bilansu stanja i pozicija kapitala bankarske Grupe iz Priloga 1 u obrascu – 31.12.2019. godine	40
8.4.	Prilog 4 – Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB)	42

IZVRŠNI ODBOR BANKE

Broj: 327/IO

Datum: Beograd, 27.05.2020. godine

1. UVOD

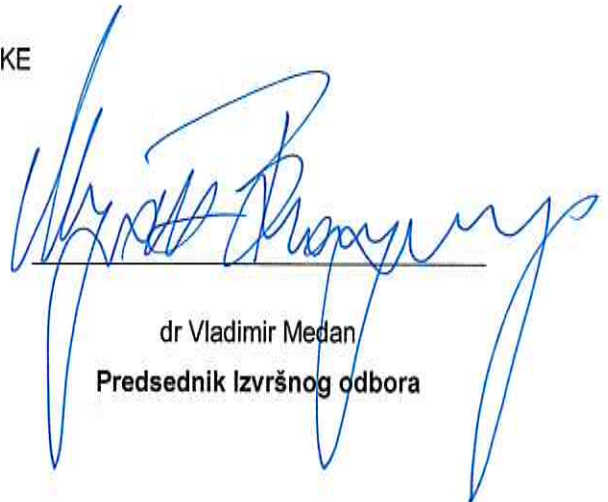
- Bankarska grupa Komercijalna banka a.d. Beograd (u daljem tekstu: Grupa) u skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, u nastavku objavljuje izveštaj za 2019. godinu.
- U ovom izveštaju sadržane su kvalitativne i kvantitativne informacije kako propisuje gore navedena Odluka.
- Izveštaj se javno objavljuje na internet domenu Banke (www.kombank.com).

IZVRŠNI ODBOR BANKE

dr Una Sikimić

Zamenik predsednika Izvršnog odbora

dr Vladimir Medan

Predsednik Izvršnog odbora

2. OPŠTI PODACI O BANKARSKOJ GRUPI

- Bankarsku grupu Komercijalne banke a.d. Beograd čine Komercijalna banka a.d. Beograd, kao matična Banka i tri zavisna pravna lica:
 - Komercijalna banka a.d. Podgorica (100% vlasništvo Banke) osnovana je u novembru 2002. godine i upisana u centralni registar Privrednog suda u Podgorici 6. marta 2003. godine.
 - Komercijalna banka a.d. Banja Luka (99,99% vlasništvo Banke) je osnovana u septembru 2006. godine i dana 15. septembra 2006. godine upisana u sudski registar Rešenjem Osnovnog suda u Banja Luci.
 - Društvo za upravljanje Investicionim fondom KomBank INVEST a.d. Beograd (100% vlasništvo Banke) osnovano u decembru 2007. godine i registrovano 5. februara 2008. godine.
- Najveći akcionar Grupe na dan 31.12.2019. godine je Republika Srbija (83,23%). Ministarstvo finansija Republike Srbije je 26. juna 2019. godine izvršilo otkup običnih akcija koje su posedovali akcionari DEG-DEUTSCHE INVESTITIONS i SWEDFUND INTERNATIONAL u ukupnom procentu od 6,90 %, a 26. novembra otkup običnih akcija EBRD-a, u procentu od 24,43% i IFC CAPITALIZATION FUND LP u procentu od 10,15% čime se procenat učešća Republike Srbije povećao na 83,23% učešća.

3. UPRAVLJANJE RIZICIMA

3.1. Strategija upravljanja rizicima

- Bankarska Grupa je prepoznala proces upravljanja rizicima kao ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom da izloženost rizicima proizlazi iz svih poslovnih aktivnosti, kao neodvojivog dela bankarskog poslovanja, kojim se upravlja kroz identifikovanje, merenje, procenu, praćenje, kontrolu i ublažavanje, odnosno uspostavljanjem ograničenja rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama.
- Bankarska Grupa je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata: strategije, politike i procedure upravljanja rizicima, metodologije za upravljanje pojedinačnim rizicima, odgovarajuću organizacionu strukturu, efektivan i efikasan proces upravljanja svim rizicima kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, adekvatan sistem unutrašnjih kontrola, odgovarajući informacioni sistem i adekvatan proces interne procene adekvatnosti kapitala. Uspostavljeni sistem upravljanja rizicima obezbeđuje da rizični profil bude u skladu sa utvrđenom sklonošću ka rizicima, odnosno rizičnim profilom Grupe, kao i tolerancijom prema rizicima.
- Sistem upravljanja rizicima na nivou bankarske Grupe definisan je sledećim aktima:
 - Strategijom upravljanja rizicima i Strategijom i Planom upravljanja kapitalom;
 - Politikama upravljanja rizicima;
 - Procedurama upravljanja rizicima;
 - Metodologijama za upravljanje rizicima;
 - Ostalim aktima.
- Strategijom upravljanja rizicima uređuje se jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i usklađena je sa poslovnom politikom, strategijama i biznis planovima pojedinačnih članica Grupe, kao i sa Strategijom i Planom upravljanja kapitalom.
- Za primenu Strategije upravljanja rizicima odgovorni su nadležni organi matične Banke i organizacioni oblici koji sprovode i učestvuju u sistemu upravljanja rizicima, kao i organi i organizacioni delovi članica Grupe.

Skupština matične Banke nadležna je za:

- usvajanje poslovne politike i strategije matične Banke;
- odlučivanje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva matične Banke.

Upravni odbor matične Banke nadležan je za:

- usvajanje Strategije upravljanja rizicima, Strategije i Plana upravljanja kapitalom i politika upravljanja rizicima, kao i drugih akata definisanih regulativom Narodne banke Srbije;
- uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola i vršenje nadzora nad njegovom efikasnošću;
- nadzor nad radom Izvšnog odbora matične Banke;
- usvajanje tromesečnih izveštaja o upravljanju rizicima;
- usvajanje Plana oporavka;
- usvajanje programa i plana unutrašnje revizije matične Banke i metodologije njenog rada;
- razmatranje izveštaja spoljne i unutrašnje revizije na nivou Grupe;
- obezbeđenje sprovođenja procesa interne procene adekvatnosti kapitala i njegove usklađenosti sa strateškim ciljevima poslovanja.

Odbor za reviziju matične Banke nadležan je za:

- o analizu i usvajanje predloga strategija i politika upravljanja rizicima i sistema unutrašnjih kontrola koji se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje;
- o analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;
- o analizu konsolidovanih izveštaja Grupe koji se podnose Upravnom odboru na razmatranje i usvajanje;
- o razmatranje izveštaja spoljne i unutrašnje revizije na nivou Grupe.

Izvršni odbor matične Banke nadležan je za:

- o sprovođenje strategije i politika upravljanja rizicima, kao i strategije upravljanja kapitalom usvajanjem procedura za upravljanje rizicima, odnosno za identifikovanje, merenje i procenu rizika, i obezbeđivanje njihove primene i za izveštavanje Upravnog odbora u vezi s tim aktivnostima;
- o usvajanje i analiziranje efikasnosti primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja i procene rizika i upravljanja rizicima i izveštavanje Upravnog odbora u vezi sa tim aktivnostima i polugodišnjim i godišnjim izveštajima na nivou Grupe;
- o sprovođenje plana kontinuiteta poslovanja i plana oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, vršenje njihovog revidiranja u skladu sa poslovnim promenama i kontinuirano testiranje;
- o izveštavanje Upravnog odbora o nivou izloženosti rizicima i upravljanju rizicima i odlučivanje, uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora, o svakom povećanju izloženosti prema licu povezanim sa bankom i o tome obaveštava Upravni odbor.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO):

- o svaka članica Grupe ima Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji je nadležan za praćenje izloženosti pojedinačne članice Grupe rizicima koji proizlaze iz strukture njihovih bilansnih obaveza, potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaganje mera za upravljanje kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti, kao i za obavljanje drugih poslova utvrđenih odgovarajućim aktima pojedinačne članice Grupe.

Kreditni odbor:

- o svaka članica Grupe ima Kreditni odbor koji odlučuje u okviru svojih nadležnosti i limita.
- Nadležnosti ostalih odbora Grupe koji učestvuju u sistemu upravljanja rizicima, utvrđene su zakonskim odredbama i aktima koji se primenjuju na nivou Grupe, dok su nadležnosti Odbora članica Grupe definisane lokalnom regulativom i njihovim internim aktima.

Funkcija upravljanja rizicima matične Banke je nezavisna poslovna funkcija nadležna za upravljanje rizicima na nivou Grupe, koja:

- o definiše i predlaže za usvajanje strategiju i politike upravljanja rizicima;
- o definiše i predlaže za usvajanje procedure i metodologije upravljanja rizicima;
- o razvija modele i metodologije za identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika;
- o identifikuje, meri, ublažava, prati, kontroliše i upravlja rizicima kojima je Grupa izložena u svom poslovanju;
- o izveštava nadležne organe Grupe o rizicima kojima je Grupa izložena u svom poslovanju na konsolidovanoj osnovi (Upravni odbor, Odbor za reviziju, Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom);
- o preduzima aktivnosti i mere za upravljanje lošom aktivom.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja matične Banke nadležan je za:

- o identifikaciju, praćenje, procenu i upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja Grupe, koji posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.

Odeljenje za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma matične Banke nadležno je za:

- o identifikaciju, praćenje, upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma;
- o najmanje jednom godišnje vrši analizu i procenu izloženosti Grupe riziku od pranja novca i finansiranja terorizma;
- o najmanje jednom godišnje podnosi izveštaj Izvršnom odboru i Odboru za reviziju matične Banke o aktivnostima u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma.

Sektor unutrašnje revizije matične Banke nadležan je za:

- o kontinuirano sprovođenje nezavisnog vrednovanja sistema upravljanja rizicima na nivou Grupe i vršenje redovne procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola. Unutrašnja revizija o svojim nalazima i preporukama izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor.
- Članice bankarske Grupe imaju organizacione delove za upravljanje rizicima, kontrolu usklađenosti poslovanja, sprečavanje pranja novca i unutrašnju reviziju.
- Strategijom upravljanja rizicima obuhvaćeno je sledeće:
 - o pregled i definicije svih rizika kojima je Grupa izložena ili može da bude izložena u svom poslovanju;
 - o dugoročni ciljevi, utvrđeni poslovnom politikom i strategijama pojedinačnih članica Grupe, kao i sklonost ka rizicima i tolerancija prema rizicima određene u skladu sa tim ciljevima;
 - o osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;

- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe;
- kriterijumi za utvrđivanje i osnovna načela upravljanja lošom aktivom i najviši prihvatljivi nivo loše aktive za Grupu.
- Grupa je identifikovala i definisala rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, i to:
- **Kreditni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi. Kreditni rizik obuhvata:
 - **Rezidualni rizik** – rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje nedovoljno utiče na umanjenje svih rizika kojima je Grupa izložena.
 - **Rizik smanjenja vrednosti potraživanja** – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.
 - **Rizik izmirenja/ispоруke** – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke.
 - **Rizik druge ugovorne strane** – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije.
- **Kreditno-devizni rizik** – predstavlja verovatnoću da će Grupa pretrpeti gubitak usled neizvršavanja obaveze dužnika u ugovorenim rokovima, koji nastaje usled negativnog uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika.
- **Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom** predstavlja verovatnoću da će Grupa pretrpeti gubitak usled neizvršavanja obaveze dužnika u ugovorenim rokovima, koji nastaje usled negativnog uticaja promene referentnih kamatnih stopa na finansijsko stanje dužnika.
- **Environmentalni rizik** (rizik zaštite životne i društvene sredine) – rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital i reputaciju Grupe usled događaja koji ima ili je verovatno da će imati negativan materijalni uticaj na životnu sredinu, zdravlje ili bezbednost ili zajednicu u celini.
- **Rizik koncentracije** je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Grupe prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, finansijskim instrumentima, robi itd.
- **Rizik ulaganja** je rizik koji proizlazi iz ulaganja Grupe u druga pravna lica, osnovna sredstva i investicione nekretnine.
- **Rizik zemlje** je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Grupa izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti Grupe da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:
 - **političko-ekonomski rizik**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
 - **rizik transfera**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.
- **Operativni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Grupi, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik.
 - **Pravni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu sudskih ili vansudskih postupka u vezi sa poslovanjem Grupe (radni odnosi, obligacioni odnosi itd.).
- **Rizik likvidnosti** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:
 - **Povlačenja postojećih izvora finansiranja**, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
 - **Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti)**.
- **Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.
- **Tržišni rizici** predstavljaju rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu gubitaka u okviru bilansnih i vanbilansnih pozicija usled kretanja cena na tržištu, i obuhvataju:
 - **Devizni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene deviznog kursa za stavke koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja;
 - **Cenovni rizik** po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na

finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu gubitaka usled kretanja cena dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti na tržištu u knjizi trgovanja;

- **Robni rizik** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu gubitaka usled kretanja cena roba na tržištu;
- **Rizik opcija** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu gubitaka usled kretanja cena opcija na tržištu.

Grupa nije izložena riziku opcija i robnom riziku.

- **Rizik usklađenosti poslovanja** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja Grupe da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela i od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.
- **Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja pojedinačnih članica Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa sa članicom Grupe, transakcije, usluge ili proizvoda članice Grupe) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma.
- **Reputacioni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Grupe, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.
- **Strateški rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Grupa posluje ili izostanka adekvatnih reakcija Grupe na te promene.

Dugoročni ciljevi

- Dugoročni ciljevi upravljanja rizicima Grupe su:
 - razvoj aktivnosti u skladu sa poslovnom strategijom i mogućnostima i razvojem tržišta u cilju stvaranja konkurentskih prednosti;
 - izbegavanje ili minimiziranje rizika u cilju održavanja poslovanja u okvirima prihvatljivog nivoa rizika;
 - minimiziranje negativnih efekata na kapital Grupe;
 - održavanje potrebnog nivoa pokazatelja adekvatnosti ukupnog kapitala, osnovnog kapitala i osnovnog akcijskog kapitala u okviru propisanih limita uvećanih za kombinovani zaštitni sloj kapitala;
 - diversifikacija rizika kojima je Grupa izložena;
 - održavanje učešća NPL u ukupnim kreditima na nivou ispod definisanog limita;
 - održavanje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom (LCR) iznad nivoa propisanog regulativom kojim je implementiran Bazel III standard u delu upravljanja rizikom likvidnosti.
- Pojedinačne članice bankarske Grupe kroz proces definisanja strategija i biznis planova definišu i dugoročne ciljeve vrednosti ključnih pokazatelja rizika.
- Proces upravljanja rizicima uključuje jasno definisanje i dokumentovanje profila rizičnosti, kao i usklađivanje profila rizičnosti sa sklonošću za preuzimanje rizika, kao i tolerancijom prema rizicima.
- Sklonost ka rizicima podrazumeva nameru Grupe da preuzme rizike radi ostvarivanja svojih strategija i politika, kao i određivanje ovog preuzimanja na prihvatljivom nivou rizika, dok tolerancija prema rizicima predstavlja najviši prihvatljivi nivo rizika za Grupu.

Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima

- Osnovna načela preuzimanja rizika:
 - utvrđivanje eksplicitnih i jasnih pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, sa pratećim politikama i procedurama za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, sa odgovarajućim ciljevima delovanja na nivou Grupe;
 - prikupljanje potpunih, pravovremenih i istinitih podataka važnih za upravljanje rizicima i obezbeđenje adekvatnih kapaciteta za čuvanje i obradu podataka;
 - konzervativnost preuzimanja rizika – podrazumeva da je odnos prema rizicima koje Grupa preuzima takav da očekivani prinosi značajno nadmašuju gubitke koji mogu nastati preuzimanjem rizika;
 - donošenje poslovnih odluka na temeljima kvalitativnih i kvantitativnih analiza sa osnovom primenjivih parametara rizika;
 - korišćenje većeg broja metoda za identifikaciju i merenje rizika – prilikom upravljanja rizicima Grupa, pored regulatorno propisanih okvira i pristupa za upravljanje rizicima, primenjuje i interne metode vodeći računa o njihovoj primenljivosti i opravdanosti sa stanovišta ulaganja u njihov razvoj i opravdanosti njihove primene sa stanovišta složenosti i obima poslovnih aktivnosti;
 - razvoj mehanizma kvantitativnog modeliranja koji omogućava analizu merenja učinaka promena u poslovnom i tržišnom okruženju na profil izloženosti riziku Grupe i dalji uticaj na profitabilnost, likvidnost i neto vrednost Grupe.
- Osnovna načela upravljanja rizicima:
 - organizovanje poslovanja zasebnih organizacionih jedinica za upravljanje rizicima na nivou pojedinačnih članica

Grupe;

- o funkcionalna i organizaciona odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Grupe;
- o sveobuhvatnost upravljanja rizicima – upravljanje rizicima obuhvata sve faze i sve značajne rizike koji se pojavljuju u poslovanju;
- o efektivnost upravljanja rizicima;
- o cikličnost upravljanja rizicima;
- o razvoj upravljanja rizicima kao strateško opredeljenje;
- o upravljanje rizicima je deo poslovne kulture – svest o značaju upravljanja rizicima prisutna je na svim nivoima organizacione strukture Grupe.

Načela upravljanja lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima:

- o aktivno upravljanje rizičnim plasmanima u cilju minimiziranja negativnog efekta na finansijski rezultat i kapital Grupe;
- o preventivne mere i aktivnosti u cilju minimiziranja daljeg pogoršanja kvaliteta aktive;
- o definisanje strategija za upravljanje lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima, koje podrazumevaju skup aktivnosti i mera u cilju oporavka finansijskog stanja dužnika (*going concern* princip) ili pokretanje odgovarajućih postupaka prinudne naplate (*gone concern* princip);
- o jasno definisane aktivnosti upravljanja lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima;
- o ranu identifikaciju dužnika – koji se suočavaju sa finansijskim teškoćama ili su u docnji ili u statusu neizmirenja obaveza (*watch lista*);
- o procenu finansijskog stanja dužnika;
- o set indikatora na osnovu čije ispunjenosti se stiču uslovi za uključivanje dužnika u delokrug organizacione jedinice nadležne za upravljanje lošom aktivom;
- o segmentaciju loše aktive radi efikasnijeg upravljanja;
- o načelo materijalnosti pri definisanju mogućih mera;
- o veća učestalost praćenja vrednosti sredstava obezbeđenja za rizične plasmane, kao i sredstava obezbeđenja stečenih naplatom potraživanja;
- o organizaciona odvojenost Sektora za prevenciju i upravljanje rizičnim plasmanima matične Banke nadležnog za preuzimanje aktivnosti i mera za upravljanje lošom aktivom od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika;
- o uključenost u korporativno upravljanje i upravljanje rizicima indikatora za praćenje loše aktive, odnosno rizičnim plasmanima;
- o transparentno izveštavanje o rizičnim plasmanima, uključujući i informacije o efikasnosti i efektivnosti sprovođenja aktivnosti naplate i mera za upravljanje lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima.

3.2. Politike upravljanja rizicima

- Politikama upravljanja pojedinačnim rizicima je uređeno:
 - o sprovođenje strategije upravljanja rizicima po svim vrstama rizika: kreditni, tržišni, kamatni, rizik likvidnosti i operativni rizik i drugo;
 - o način organizovanja procesa upravljanja rizicima članica Grupe i jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa, uključujući i proces upravljanja lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima;
 - o određivanje ključnih zaposlenih u procesu upravljanja rizicima;
 - o način procene rizičnog profila članica Grupe i metodologije za identifikovanje i merenje, odnosno procenu rizika;
 - o načini praćenja i kontrole rizika i uspostavljanje sistema limita, odnosno vrste limita koje članice Grupe koriste i njihova struktura;
 - o način odlučivanja i postupanja u slučaju prekoračenja uspostavljenih limita, uz definisanje izuzetnih okolnosti u kojima je moguće odobravanje prekoračenja u zakonskim okvirima;
 - o mere za ublažavanje rizika i pravila za primenu tih mera;
 - o način i metodologija za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe;
 - o principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola;
 - o okvir i učestalost stres testiranja, kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.
- Eksterno izveštavanje Grupe sprovodi se shodno zakonskim i podzakonskim propisima Narodne banke Srbije.
- Članice Grupe na mesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou izveštavaju Sektor upravljanja rizicima matične Banke, koji prati sve vrste rizika na nivou Grupe.
- Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja bliže su definisani tačkom 3.6. ovog izveštaja.

3.2.1. Kreditni rizik

- Politika upravljanja kreditnim rizikom predstavlja akt kojim se bliže definiše sistem upravljanja kreditnim rizikom, uključujući i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja, rizik koncentracije, rizik izmirenja i isporuke i rizik druge ugovorne strane kome je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, kao deo sistema upravljanja rizicima.
- Najvažniji procesi sistema upravljanja kreditnim rizikom su:
 - Proces odobravanja plasmana;
 - Proces upravljanja instrumentima kreditne zaštite;
 - Proces monitoringa plasmana u cilju ranog otkrivanja znakova upozorenja;
 - Proces merenja kreditnog rizika u skladu sa regulativom centralnih banaka članica Grupe;
 - Proces monitoringa portfolija i praćenja kreditnog rizika;
 - Proces prevencije i upravljanja potencijalno rizičnim plasmanima i lošom aktivom;
 - Proces obračuna minimalnog kapitalnog zahteva za kreditni rizik i interne procene adekvatnosti kapitala.
- Rizični profil Grupe opredeljen je prihvatljivim nivoom rizika za Grupu, a u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolija Grupe. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Grupe, po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki, kao i na osnovu poslovanja sa drugom ugovornom stranom za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi.
- U skladu sa rizičnim profilom definisan je najviši prihvatljiv nivo loše aktive Grupe.
- Identifikovanje kreditnog rizika započinje podnošenjem zahteva za odobrenje plasmana.
- Proces odobravanja plasmana sastoji se od prikupljanja i provere sve neophodne dokumentacije, informacija i podataka na osnovu kojih se vrši kreditna analiza pojedinačnih plasmana, kao i faktora kreditnog rizika.
- Analiza pojedinačnog plasmana obuhvata analizu kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovanja klijenata, identifikovanje nivoa rizika (utvrđivanje klasifikacije po regulativi centralnih banaka članica Grupe i internog rejtinga klijenta prema metodologiji Grupe) i kontrolu iskorišćenosti limita na nivou Grupe.
- Proces merenja kreditnog rizika zasnovan je na dva pristupa:
 - regulatorni pristup – proces obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama po osnovu Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja 9, koji Grupa kontinuirano primenjuje i u 2019. godini;
 - Interni pristup – merenje nivoa rizičnosti pojedinačnog plasmana na osnovu internog sistema rejtinga.
- U okviru procesa odobravanja plasmana sagledava se izloženost u odnosu na regulatorne i interno definisane limite.
- Limiti odobrenja plasmana definisani su sistemom odlučivanja svake članice Grupe, u zavisnosti od vrste klijenata i nivoa izloženosti.
- Za svaku članicu Grupe definisan je pojedinačni limit odlučivanja do kog iznosa mogu samostalno plasirati sredstva, odnosno bez pribavljanja mišljenja Sektora analize kreditnog rizika matične Banke.
- U cilju održavanja rizika na prihvatljivom nivou, članice Grupe primenjuju tehnike ublažavanja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana putem poštovanja limita izloženosti, diverzifikacije ulaganja i pribavljanja prihvatljivih instrumenata obezbeđenja u cilju sekundarne naplate.
- Nakon odobrenja plasmana vrši se praćenje plasmana i poslovanja klijenata kroz redovan i vanredni monitoring u cilju pravovremene identifikacije signala upozorenja.
- Grupa prati kvalitet portfolija na osnovu identifikovanja i analize ranih signala upozorenja kod klijenata. Signali upozorenja se prate na regularnoj vremenskoj osnovi i na osnovu analize istih, klijenti se svrstavaju u kategoriju Standardni, Potencijalno rizični (*Watch list*) i NPL klijenti (klijenti sa problematičnim potraživanjima). Standardni klijenti se svrstavaju u nivo 1, klijenti kod kojih je identifikovano povećanje kreditnog rizika (*Watch list* klijenti, dani kašnjenja od 31 dan do 90 dana, identifikovano pogoršanje kreditnog rizika od trenutka odobravanja plasmana do datuma izveštaja) svrstavaju se u nivo 2, a NPL klijenti se svrstavaju u nivo 3.
- Restrukturirani neproblematični klijenti se svrstavaju u kategoriju potencijalno rizičnih klijenata, odnosno u nivo 2 obezvređenja, dok se restrukturirani problematični svrstavaju u kategoriju klijenata sa problematičnim potraživanjima, odnosno kategorizuju se u nivo 3 obezvređenja. Praćenjem i kontrolom portfolija u celini i po pojedinim segmentima, članice Grupe vrše poređenje sa prethodnim periodima, identifikuju trendove kretanja i uzroke promena nivoa kreditnog rizika. Takođe, prate pokazatelje kvaliteta aktive (kretanje NPL-a, pokrivenost NPL ispravkama vrednosti...), kao i izloženost prema regulatorno i interno definisanim limitima.
- Poseban aspekt praćenja izloženosti kreditnom riziku predstavlja praćenje nivoa loše aktive, odnosno rizičnih plasmana, koje obuhvata praćenje:
 - na nivou portfolija;
 - na individualnoj osnovi za značajne izloženosti;

- sredstava stečenih naplatom potraživanja u skladu sa internim aktom kojim se uređuje preuzimanje i upravljanje stečenom imovinom i upravljanje nepokretnom imovinom koja je namenjena prodaji.
- Takođe, praćenje loše aktive uključuje i praćenje realizacije mera i strategija definisanih u cilju upravljanja rizičnim plasmanima i sredstvima stečenim naplatom potraživanja.
- Izveštavanje o kreditnom riziku na nivou Grupe obuhvata sistem eksternog i internog izveštavanja o upravljanju kreditnim rizikom. Eksterno izveštavanje na konsolidovanom nivou sprovodi se shodno zahtevima Narodne banke Srbije i međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja 7 za kreditni rizik, a interno izveštavanje u skladu sa internim aktima Grupe.
- Izveštaj o upravljanju kreditnim rizikom sadrži: ukupnu izloženost kreditnom riziku na konsolidovanoj osnovi, izloženost kreditnom riziku prema internom sistemu rejtinga, dospelja potraživanja, rizične plasmane i kredite, kolaterale, ispravke vrednosti, rizike izloženosti...
- Grupa je tokom 2019 godine kontinuirano unapređivala i menjala svoja akta (metodologije i procedure) u skladu sa unapređenjima u delu primene MSFI 9 standarda i izmenama regulative Narodne banke Srbije.

3.2.2 Rizik likvidnosti

- Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospelje obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Grupe i svake članice pojedinačno, odnosno minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital na nivou Grupe i svake članice pojedinačno.
- Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces upravljanja rizikom likvidnosti (koji sprovodi nezavisna funkcija nadležna za upravljanje rizičima matične Banke, kao i nezavisne funkcije pojedinačnih članica) i proces podrške upravljanju ovim rizikom od procesa preuzimanja rizika likvidnosti.
- Osnovna načela upravljanja rizikom likvidnosti:
 - spremnost da se odgovori dospelim obavezama, kroz održavanje minimalnog nivoa likvidne aktive za članice Grupe;
 - održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava kroz limitiranje valutne i ročne neusklađenosti potraživanja i obaveza;
 - utvrđivanje planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (kriza likvidnosti).
- Članice Grupe i matična Bnka identifikaciju rizika likvidnosti sprovode analiziranjem svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika likvidnosti, kao i praćenje nivoa raspoloživih likvidnih sredstava (rezervi likvidnosti) i razmatranje vrste i visine izvora sredstava, kroz procenu stabilnosti depozita.
- Merenje izloženosti riziku likvidnosti obuhvata procenu tekuće i buduće izloženosti riziku likvidnosti i vrši se primenom regulatorno i interno definisanih metoda i modela:
 - Regulatorni pristup – primena pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti i pokazatelja pokrića likvidnom aktivnom na nivou Grupe;
 - Interni pristup – primena statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, stres testiranje (analiza osetljivosti i scenario analiza) i simulacije.
- Matična Banka je definisala interne standarde za upravljanje rizikom likvidnosti, koji se odnose na definisani interni limit pokazatelja likvidnosti, pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, limite gepova likvidnosti po ročnosti, identifikaciju i kvantifikovanje ranih signala krize likvidnosti.
- U cilju upravljanja rizikom likvidnosti uspostavljen je sistem eksternih (propisanih od lokalnih regulatora zemalja članica Grupe) i internih limita (usvojenih od strane nadležnih odbora Grupe). Regulatorno definisane limite likvidnosti poštuju sve članice Grupe i održavaju nivo likvidnosti iznad definisanih minimalnih vrednosti, usklađujući svoje poslovanje sa limitima definisanim na nivou Grupe.
- U cilju upravljanja rizikom likvidnosti uspostavljen je sistem praćenja limita. Limiti koje matična Banka i ostale članice Grupe poštuju odnose se na održavanje pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti u periodu od 1 dana, 3 dana i proseka za mesec dana i pokazatelja pokrića likvidnom aktivom koji se održava na nivou koji nije niži od definisanih limita izloženosti riziku likvidnosti. Prilikom definisanja limita izloženosti riziku likvidnosti sagledava se više aspekata rizika likvidnosti, uzimajući u obzir ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i kapital, limitirajući ročnu neusklađenost.
- Grupa je uspostavila proces praćenja i kontrole rizika likvidnosti, koji podrazumeva praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Grupe, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Praćenje i kontrola rizika likvidnosti su uspostavljeni i integrisani u sve poslovne aktivnosti Grupe i na svim nivoima upravljanja rizikom likvidnosti, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja rizikom likvidnosti.
- U cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom, Grupa primenjuje tehnike i mere

ublažavanja rizika likvidnosti u uslovima kada izloženost riziku likvidnosti teži gornjoj granici definisanoj rizičnim profilom. Tehnike koje se primenjuju odnose se na održavanje dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti, odnosno utrživih likvidnih sredstava u značajnijim valutama, diversifikaciju izvora finansiranja prema ročnosti i valuti, smanjenje koncentracije izvora finansiranja prema sektorskoj strukturi, a u cilju formiranja stabilne baze izvora sredstava.

- Grupa ima uspostavljen sistem izveštavanja o riziku likvidnosti, koji obuhvata procenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti, usklađenost sa limitima, rezultate stres test analize i predlog mera.

3.2.3. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

- Cilj upravljanja kamatnim rizikom je očuvanje ekonomske vrednosti kapitala Grupe, uz minimiziranje negativnih efekata promene kamatnih stopa na finansijski rezultat, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi.
- Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što su jasno razgraničeni proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja.
- Odbori za upravljanje aktivom i pasivom pojedinačnih članica Grupe imaju značajnu i primarnu ulogu u procesu upravljanja kamatnim rizikom, u okviru svojih nadležnosti. Takođe, u procesu upravljanja kamatnim rizikom ulogu imaju i ostali odbori matične Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.
- Osnovni principi upravljanja kamatnim rizikom Grupe su:
 - održavanje nivoa kamatnog rizika, koji omogućava minimiziranje negativnog uticaja promene kamatnih stopa na tržištu, kao i održavanje minimalno zahtevane margine kamatnih stopa;
 - limitiranje ročne i valutne neusklađenosti u cilju očuvanja ekonomske vrednosti kapitala, odnosno minimiziranja negativnih efekata promena kamatnih stopa na izloženost kamatnom riziku;
 - optimizacija cene koštanja izvora uz prilagođavanje i opreznost prilikom formiranja konkurentnih kamatnih stopa na proizvode članica Grupe.
- Identifikacija kamatnog rizika podrazumeva analiziranje svih indikatora i faktora, koji dovode do nastanka i povećanja izloženosti kamatnom riziku, kao i vrsta kamatnog rizika kojima su Grupa i njene članice izložene.
- Merenje kamatnog rizika Grupe predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, duracije, ekonomske vrednosti kapitala i stres testiranja.
- Ublažavanje kamatnog rizika sprovodi se kontinuirano kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za definisani profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika. U procesu upravljanja kamatnim rizikom Grupa primenjuje sistem eksternih limita (definisanih lokalnim regulativama zemalja članica Grupe) i internih limita (usvojenih od strane nadležnih odbora Grupe), definisanih pojedinačno za članice, kao i limita na nivou Grupe. Grupa pri definisanju limita izloženosti kamatnom riziku uzima u obzir više aspekata kamatnog rizika, ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala. Na nivou Grupe su definisani limiti kamatonosnih pozicija i limit promene ekonomske vrednosti kapitala, kojim se limitira negativan uticaj na kapital.
- Grupa je uspostavila proces praćenja i kontrole kamatnog rizika, koji obuhvata monitoring usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja kamatnog rizika na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Grupe, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Sistem unutrašnje kontrole kamatnog rizika je integrisan u sve poslovne aktivnosti Grupe, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja kamatnim rizikom.
- Grupa je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja rizika, koje su usmerene na održavanje usklađenosti kamatno osetljivih pozicija, diversifikaciju izvora finansiranja prema vrsti kamatne stope, ročnosti ili repricing-u i valuti i optimiziranje cene izvora sredstava.
- Sistem izveštavanja o izloženosti kamatnom riziku obuhvata procenu i analizu izloženosti kamatnom riziku, usklađenost sa limitima, rezultate stres test analize i predloge mera.

3.2.4. Tržišni rizici

- Grupa je u svom svakodnevnom poslovanju izložena deviznom i cenovnom riziku.

Upravljanje deviznim rizikom

- Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Grupe, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Grupe, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.
- Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja i procesa podrške, na nivou Grupe i pojedinačnih članica.
- Identifikacija deviznog rizika primarno se odnosi na sagledavanje transakcione i bilansne izloženosti, kao i izloženosti po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti, kao i analizu internih i eksternih faktora rizika. Identifikacija izloženosti deviznom riziku se sprovodi na nivou izloženosti pojedinoj valuti, kao i na nivou celokupnog deviznog portfolija za sve

valute.

- Merenje deviznog rizika obuhvata procenu tekuće i buduće izloženosti deviznom riziku i vrši se primenom regulatorno i interno definisanih metoda i modela:
 - Regulatorni pristup – primena pokazatelja deviznog rizika na nivou Grupe;
 - Interni pristup – stres testiranje (analiza osetljivosti i scenario analiza) i simulacije, Value-at-Risk i backtesting.
- Grupa sprovodi kontinuirano ublažavanje deviznog rizika kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Grupa primenjuje sistem eksternih (propisanih od regulatora) i internih limita (usvojenih od strane nadležnih odbora Grupe), utvrđenih na osnovu pokazatelja deviznog rizika na nivou Grupe i svake pojedinačne članice. Prilikom definisanja limita izloženosti deviznom riziku uzima se u obzir više aspekata deviznog rizika, ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i kapital Grupe.
- Kao deo upravljanja deviznim rizikom Grupa koristi standardne i derivativne instrumente i mere u delu sredstava i izvora sredstava, u cilju umanjivanja i ublažavanja izloženosti navedenom riziku.
- Na nivou Grupe i njenih članica ustanovljen je sistem praćenja i kontrole limita i realizacije mera za minimiziranje deviznog rizika.

Upravljanje cenovnim rizicima

- Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika na nivou pojedinačnih članica i Grupe od procesa njegovog upravljanja i podrške, a vodeći se principima organizacije sistema upravljanja rizicima knjige trgovanja.
- Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom Grupe su:
 - održavanje nivoa rizika u skladu sa eksterno i interno definisanim limitima;
 - praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima knjige trgovanja;
 - utvrđivanje mera za umanjivanje izloženosti rizicima, u uslovima kada Grupa teži gornjoj granici prihvaćenog rizičnog profila izloženosti rizicima.
- Identifikacija rizika poslovnih aktivnosti knjige trgovanja podrazumeva analiziranje svih indikatora i faktora, koji dovode do nastanka i povećanja rizičnog profila.
- Merenje i procena rizika poslova knjige trgovanja podrazumeva primenu:
 - standardizovanog (regulatorno propisanog) pristupa,
 - internog modela korišćenjem Value-at-Risk metodologije.
- Ublažavanje cenovnog rizika Grupa sprovodi kontinuirano, kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za definisani profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika. Definisane i primena odgovarajućih mera zaštite i preventive, definisanje limita izloženosti i definisanje i primena mera za ublažavanje cenovnog rizika, karakterišu fazu ublažavanja cenovnog rizika.
- Grupa ima uspostavljen sistem internih limita, usvojenih od strane nadležnih odbora Grupe, kako na nivou Grupe, tako i na nivou pojedinačnih članica. Na nivou grupe definisani su: limiti izloženosti za sve pozicije knjige trgovanja, kao i limiti učešća knjige trgovanja u ukupnim poslovima Grupe.
- Sistem unutrašnje kontrole cenovnog rizika je integrisan u sve poslovne aktivnosti Grupe, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja cenovnim rizikom.
- Saglasno uspostavljenom sistemu izveštavanja o cenovnom riziku Grupe, vrši se izveštavanje o izloženosti cenovnim rizicima.

3.2.5. Operativni rizik

- U cilju minimiziranja nastanka događaja operativnog rizika Grupa uspostavlja odgovarajući okvir koji uključuje: proces identifikovanja događaja operativnog rizika, proces klasifikacije događaja operativnog rizika prema nivou rizičnosti, analizu događaja operativnog rizika, proces praćenja događaja operativnog rizika, monitoring mera za ublažavanje operativnih rizika i sistem ranog otkrivanja događaja operativnog rizika.
- Prilikom preuzimanja operativnog rizika Grupa se rukovodi sledećim načelima:
 - poslovanje u skladu sa dobrim praksama za upravljanje operativnim rizikom;
 - obezbeđenje adekvatnih kontrola za upravljanje operativnim rizikom;
 - blagovremeno identifikovanje i kontinuirano praćenje događaja operativnog rizika, minimiziranje nastanka događaja operativnog rizika sprovođenjem mera;
 - analiza ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika, a koji predstavljaju rano upozorenje za signaliziranje promene u rizičnom profilu članica Grupe;
 - merenje operativnog rizika primenom regulatornog pristupa (pokazatelj operativnog rizika) i internog pristupa (stres testiranje) i
 - merenje tekuće izloženosti operativnom riziku i procena izloženosti po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti na sprovođenju mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.

- Grupa kontinuirano vrši ublažavanje operativnog rizika, što podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou, kroz utvrđivanje mera za minimiziranje operativnog rizika koje podrazumevaju:
 - definisanje limita izloženosti;
 - sprovođenje procesa samoprocenjivanja;
 - definisanje i primena mera za ublažavanje operativnih rizika;
 - sistem fizičkih kontrola;
 - Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i
 - Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa.
- Praćenje i kontrola operativnog rizika podrazumeva praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja operativnog rizika na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Grupe, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Praćenje i kontrola operativnog rizika su uspostavljeni i integrisani u sve poslovne aktivnosti Grupe i na svim nivoima upravljanja operativnim rizikom, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja operativnim rizikom.
- Grupa je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika, kroz redovno izveštavanje nadležnih odbora i organa, kao i jasnu podelu odgovornosti, definisanje pravila o učestalosti i izveštavanju o sprovođenju usvojenih mera za smanjenje operativnog rizika.
- Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje nameravaju da se preduzmu ili jesu preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnostima koje su članice Grupe poverile trećim licima.
- Grupa izračunava kapitalni zahtev za operativni rizik u skladu sa regulativom koristeći standardizovani pristup.

3.2.6. Rizik zemlje

- Cilj upravljanja rizikom zemlje je da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene metodologije i definisanih limita izloženosti prema zemljama ili grupi zemalja na osnovu rejtinga zemlje.
- Identifikacija rizika zemlje podrazumeva analizu svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika zemlje, a sprovodi se na nivou pojedinačnog plasmana i celokupnog portfolija.
- Preduslov za ostvarivanje definisanih ciljeva upravljanja rizikom zemlje je postojanje adekvatne i ažurne baze podataka u kojoj se beleže informacije o zemlji sedišta i prebivališta klijenta od strane poslovnih sektora.
- Merenje rizika zemlje se zasniva na eksternim kreditnim rejtingima zemlje sedišta klijenta, na osnovu kojih se plasmani grupišu u određeni nivo rizika.
- Postupkom praćenja i kontrole rizika zemlje Grupa definiše kako praćenje limita na konsolidovanom nivou i usvojenih mera za umanjene rizika zemlje, tako i sam proces kontrole.
- Grupa ima uspostavljen sistem izveštavanja o riziku zemlje na konsolidovanom nivou, kojim se blagovremeno izveštava rukovodstvo i nadležni odbori i organizacioni oblici.

3.2.7. Rizik ulaganja

- Grupa ima uspostavljen interni i eksterni sistem izveštavanja o riziku ulaganja čime se obezbeđuje da ulaganje koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Grupe, te da ulaganja Grupe u instrumente kapitala lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine ne pređu 60% kapitala Grupe.

3.3. Organizaciona struktura Funkcije upravljanja rizicima

- Sve članice Grupe su uspostavile nezavisnu Funkciju upravljanja rizicima.
- Funkcija upravljanja rizicima matične Banke svoje aktivnosti obavlja kroz sledeće organizacione oblike: Sektor upravljanja rizicima, Sektor analize kreditnog rizika i Sektor za prevenciju i upravljanje rizičnim plasmanima.
- Sektor upravljanja rizicima matične Banke nadležan je za upravljanje rizicima na nivou Grupe i izradu šestomesečnih konsolidovanih izveštaja o upravljanju rizicima, a sastoji se od Odeljenja za razvoj sistema i metodologije upravljanja rizicima, Odeljenja risk controllinga i Odeljenja upravljanja tržišnim i operativnim rizicima.
- Sektor analize kreditnog rizika matične Banke čine Odeljenje analize kreditnog rizika velikih korporativnih klijenata, Odeljenje analize kreditnog rizika malih i srednjih klijenata, Odeljenje analize kreditnog rizika fizičkih lica i mikro klijenata i Odeljenje za upravljanje i praćenje kolaterala koja obavljaju aktivnosti na nivou matične Banke iz svojih nadležnosti, kao i analizu i davanje mišljenja na kreditne predloge iznad definisanih limita za članice bankarske Grupe.
- Sektor za prevenciju i upravljanje rizičnim plasmanima matične Banke čine Odeljenje monitoringa i prevencije rizičnih plasmana, Odeljenje restrukturiranja i rehabilitacije plasmana, Odeljenje upravljanja naplatom rizičnih plasmana pravnih lica, Odeljenje upravljanja rizičnim plasmanima fizičkih lica i preduzetnika, Odeljenje upravljanja preuzetom imovinom, Odeljenje kontrole kvaliteta portfolija rizičnih plasmana i izveštavanja.

- Komercijalna banka a.d. Podgorica i Komercijalna banka a.d. Banja Luka aktivnosti upravljanja rizicima obavljaju kroz formirane sektore upravljanja rizicima, koji na mesečnom nivou izveštavaju Sektor upravljanja rizicima matične Banke o sprovedenim aktivnostima upravljanja rizicima na nivou članice Grupe.

3.4. Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika

- Funkcija upravljanja rizicima matične Banke identifikuje sve faze upravljanja rizicima, između ostalih i faze merenja i izveštavanja o rizicima kojima je bankarska Grupa izložena u svom poslovanju. Takođe, nadležna je za razvijanje modela i metodologija za merenje rizika, kao i za izveštavanje nadležnih organa bankarske Grupe.
- Bankarska Grupa je uspostavila i adekvatan informacioni sistem koji podrazumeva potpunu informisanost lica uključenih u sistem upravljanja svim pojedinačnim rizicima i odgovarajuće izveštavanje rukovodstva.
- Detaljnije informacije o izveštavanju o rizicima su definisane tačkom 3.7., dok su detaljnije informacije o fazi merenja po svakoj vrsti rizika date u okviru tačke 3.2.

3.5. Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima bankarske Grupe

- Grupa je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima u odnosu na svoj rizični profil, sklonost i toleranciju ka rizicima, kao i u odnosu na svoju poslovnu politiku i strategiju.
- Tokom 2019. godine nije bilo kršenja usvojenih limita na nivou Grupe, čime je sistem upravljanja rizicima ocenjen kao adekvatan u odnosu na usvojeni rizični profil, poslovne politike i strategije pojedinačnih članica bankarske Grupe.

3.6. Opis povezanosti rizičnog profila bankarske Grupe sa poslovnom strategijom

- Grupa vrši internu procenu adekvatnosti kapitala u skladu sa svojom sklonošću ka rizicima, tolerancijom prema rizicima i rizičnim profilom matične Banke i članica bankarske Grupe i na osnovu toga određuje strategiju za održavanje potrebnog nivoa kapitala. Sklonošću bankarske Grupe ka rizicima smatra se nivo rizika koji Grupa namerava da preuzme radi ostvarivanja svoje strategije i politika, dok se tolerancijom prema rizicima smatra najviši prihvatljivi nivo rizika za Grupu.
- Bankarska Grupa definiše svoju sklonost ka rizicima kao nizak, srednji i visok nivo, a uključujući i pozicioniranost Grupe prema bankarskom tržištu.
- Grupa definiše toleranciju prema rizicima kao najviši nivo rizika koji je spremna da prezume, a da pri tome njen rizični profil bude u okviru definisane sklonosti ka rizicima. Ključni pokazatelji poslovanja bankarske Grupe prikazani su u sledećoj tabeli:

Ključni pokazatelji poslovanje bankarske Grupe	Ostvareno (31.12.2019.)	Ostvareno (31.12.2018.)
Adekvatnost kapitala	27,05%	25,22%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	27,05%	25,22%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	26,89%	25,05%
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	402%	414%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	16,01%	19,18%
Izloženost prema licu povezanom sa Bankom	0,80%	0,81%
Ukupna izloženost prema licima povezanim sa Bankom	1,43%	1,39%
Zbir svih velikih izloženosti	42,12%	56,91%
Zbir svih ulaganja u lica nefinansijskog sektora i ulaganja u osnovna sredstva	14,69%	14,54%
Pokazatelj deviznog rizika	10,61%	12,25%

3.7. Opis načina na koji se obezbeđuje informisanje organa upravljanja bankarske Grupe o rizicima

- Bankarska Grupa je uspostavila sistem redovnog izveštavanja o izloženosti rizicima i profilu rizičnosti, koji omogućuje relevantnim zaposlenim na svim nivoima u Grupi pravovremene, tačne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka i efikasno upravljanje rizicima, odnosno sigurno i stabilno poslovanje.

4. KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEVI BANKARSKE GRUPE

4.1. Kapital bankarske Grupe

Kvantitativni podaci o kapitalu Grupe obuhvataju:

- Iznos osnovnog i dopunskog kapitala;
- Pregled pojedinačnih elemenata kapitala;
- Odbitne stavke od kapitala;

- o Iznos ukupnog kapitala.

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala je dat u Prilogu 2 PI-FIKAP.

Struktura kapitala		RSD 000	
Naziv	31.12.2019.	31.12.2018.	
OSNOVNI KAPITAL	64.410.516	57.135.973	
OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	64.037.006	56.762.463	
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	16.817.956	16.817.956	
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	22.843.084	22.843.084	
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	18.979.441	14.633.760	
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici	8.639.104	5.937.215	
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	8.840.767	6.062.698	
(-) Nerealizovani gubici	(201.663)	(125.483)	
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala, dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	(4.881)	(2.885)	
Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu	42	51	
(-) Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala, osim nerealizovanih gubitaka po osnovu HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(3.237.741)	(3.466.720)	
(-) Gubitak (gubici iz ranijih godina)	(1.370.332)	(1.481.701)	
(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(754.500)	(627.468)	
(-) Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(1.074.197)	(840.967)	
(-) Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala banke	-	(516.584)	
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta	(3.317)	-	
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 ovog obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke*	(35.394)	-	
DODATNI OSNOVNI KAPITAL	373.510	373.510	
Uplaćen iznos instrumenata dodatnog osnovnog kapitala	373.510	373.510	
DOPUNSKI KAPITAL	-	-	
Instrumenti dopunskog kapitala, subordinirane obaveze i pripadajuća emisiona premija	-	-	
Od čega: uplaćen iznos subordiniranih obaveza koje su ispunjavale uslove za uključivanje u dopunski kapital banke do 30.6.2017. a koje banka uključuje u dopunski kapital do 31.12.2022. u skladu s prelaznim odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala banke	-	-	
Napomena: Subordinirane obaveze koje su prestale da ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	-	
REGULATORNI KAPITAL	64.410.516	57.135.973	

* Potrošački krediti, gotovinski krediti i ostali krediti koji istovremeno ispunjavaju uslove za primenu ove odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala koja se prikazuje na prethodno navedenoj poziciji, prikazuju se samo na prethodno navedenoj poziciji.

4.2. Kapitalni zahtevi i adekvatnost kapitala

- Grupa izračunava pokazatelje adekvatnosti kapitala (osnovnog akcijskog, osnovnog i ukupnog kapitala) i kapitalne zahteve u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije koristeći standardizovani pristup i to za rizikom ponderisane izloženosti za:
 - o Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka;
 - o Rizik izmirenja/ispоруke (osim po osnovu slobodnih isporuka);
 - o Tržišne rizike;
 - o Operativni rizik;

- o Rizik prilagodavanja kreditne izloženosti;
- o Po osnovu prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.
- Regulatorno propisana minimalna vrednost pokazatelja adekvatnosti kapitala se uvećava za kombinovani zaštitni sloj kapitala koji se sastoji iz zaštitnog sloja za očuvanje kapitala (2,5%), zaštitnog sloja za sistemski značajnu banku (2%) i zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik (1,54%) – dok na kraju 2019. godine Grupa nije imala kontraciklični zaštitni sloj kapitala.
 - o Grupa izračunava tri pokazatelja adekvatnosti kapitala:
 - o PAK ukupnog kapitala bankarske Grupe (min 8% + kombinovani zaštitni sloj kapitala 6,04pp)
 - o PAK osnovnog kapitala bankarske Grupe (min 6% + kombinovani zaštitni sloj kapitala 6,04pp)
 - o PAK osnovnog akcijskog kapitala bankarske Grupe (min 4,5% + kombinovani zaštitni sloj kapitala 6,04pp)

Kapitalni zahtevi	31.12.2019.	31.12.2018.
KAPITAL	64.410.516	57.135.973
Ukupan osnovni kapital	64.410.516	57.135.973
Osnovni akcijski kapital	64.037.006	56.762.463
Dodatni osnovni kapital	373.510	373.510
Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka	15.890.895	15.201.385
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	1.284.580	1.379.086
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	327.508	276.409
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	4	4
Izloženosti prema bankama	292.835	356.177
Izloženosti prema privrednim društvima	5.140.233	4.693.998
Izloženosti prema fizičkim licima	5.960.547	5.776.993
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	963.896	763.462
Izloženosti koje se nalaze u statusu neizmirenja obaveza	530.708	668.260
Vlasnička ulaganja	338.325	274.342
Ostale izloženosti	1.052.259	1.012.654
Tržišni rizici	339.054	226.706
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	175.012	35.431
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	164.042	147.067
Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	44.208
Operativni rizik	2.821.570	2.698.649
Izloženost operativnom riziku	2.821.570	2.698.649
Ukupni kapitalni zahtevi	19.051.519	18.126.740
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (minimum 4,5% + kombinovani zaštitni sloj kapitala)	26,89%	25,05%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (minimum 6% + kombinovani zaštitni sloj kapitala)	27,05%	25,22%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (minimum 8% + kombinovani zaštitni sloj kapitala)	27,05%	25,22%

- Bankarska Grupa na 31.12.2019. godine nema izdvojene kapitalne zahteve za devizni rizik, budući da su neto otvorene devizne pozicije članica Grupe bile ispod 2% njihovih regulatornih kapitala, ni za rizik izmirenja/ispоруke (osim po osnovu slobodnih isporuka), za rizik prilagodavanja kreditne izloženosti, kao ni po osnovu prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.
- Pregled kapitalnih zahteva dat je u Prilogu 4 – Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB)

Struktura obračuna kapitalnog zahteva za operativni rizik RSD 000

Linija poslovanja	Indikator izloženosti			Stopa kapitalnog zahteva	Kapitalni zahtev
	2016.	2017.	2018.		
1. Finansiranje privrednih subjekata	18.575	28.769	24.219	18%	2.821.570
2. Trgovina i prodaja	1.112.440	2.227.695	4.053.257	18%	
3. Brokerski poslovi s fizičkim licima	3.312	7.467	10.579	12%	
4. Bankarski poslovi s privrednim društvima	5.727.156	(3.143.389)	3.554.552	15%	
5. Bankarski poslovi s fizičkim licima	10.815.194	18.671.696	11.082.092	12%	
6. Platni promet	2.172.295	2.547.019	2.562.071	18%	
7. Usluge za račun klijenata	41.204	23.746	20.158	15%	
8. Upravljanje imovinom	(253.281)	183.425	119.979	12%	

4.3. Interna procena adekvatnosti kapitala – ICAAP

- Bankarska Grupa je uspostavila proces interne procene adekvatnosti kapitala (u daljnjem tekstu: ICAAP) u skladu sa svojim rizičnim profilom i tolerancijom prema rizicima, a koji za cilj ima jačanje odnosa između upravljanja rizicima i kapitala Grupe, odnosno da obezbedi da Grupa raspolaže dovoljnim nivoom kapitala da podrži sadašnje i buduće aktivnosti i pokrije sve materijalno značajne rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.
- ICAAP je uključen u sistem upravljanja rizicima i integralni je deo procesa donošenja odluka u Grupi, takođe redovno se preispituje i prilagođava, a posebno kada je Grupa izložena novim rizicima ili značajnim promenama.
- Grupa je uspostavila Strategiju i Plan upravljanja kapitalom. Plan upravljanja kapitalom sadrži:
 - Strateške ciljeve i periode za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
 - Opis procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom, planiranje njegovog adekvatnog nivoa i odgovornost za taj proces;
 - Procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
 - Način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
 - Ograničenja u vezi sa raspoloživim internim kapitalom;
 - Prikaz i obrazloženje efekata stres testiranja na interne kapitalne zahteve;
 - Alokacija kapitala;
 - Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu uticati na iznos raspoloživog internog kapitala.
- ICAAP je stabilan proces upravljanja rizicima koji adekvatno identifikuje, meri, agregira i prati rizike kroz obuhvat svih ključnih elemenata procene kapitalnih zahteva, planiranja i upravljanja kapitalom.
- ICAAP je dokumentovan proces koji se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i u skladu je sa Strategijom upravljanja rizicima i pojedinačnim politikama za upravljanje rizicima, Strategijom i Planom upravljanja kapitalom, Planom oporavka, kao i strategijama i biznis planovima pojedinačnih članica bankarske Grupe. Osnovne uslove koje ICAAP implementiran u Grupi ispunjava su:
 - Zasnovan je na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika;
 - Pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje značajnih rizika kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
 - Obezbeđuje adekvatan raspoloživi interni kapital u skladu sa sa rizičnim profilom Grupe;
 - Uključen je u sistem upravljanja Grupom i donošenja odluka u Grupi;
 - Predmet je redovne analize, praćenja i provere.
- Cilj ICAAP-a je jasno određivanje takvog nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih rizika kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Osnovni cilj procesa procene adekvatnosti internog kapitala jeste poboljšanje veze između rizičnog profila Grupe, sistema upravljanja rizicima i dostupnosti kapitala. Od bankarske Grupe se očekuje implementacija primerenog procesa procene adekvatnosti internog kapitala koji obuhvata sve ključne elemente planiranja i upravljanja kapitalom, kao i obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala u odnosu na identifikovane rizike.
- Određivanjem potencijala za pokriće rizika, Grupa indirektno postavlja maksimalni nivo rizika koji je spremna da prihvati. Kroz ICAAP se, osim procene internih kapitalnih zahteva, procenjuje i raspoloživi interni kapital. Planiranje raspoloživog internog kapitala osigurava i održavanje takvog nivoa kapitala koji može podržati rast plasmana, budućih izvora sredstava, politiku dividendi, u skladu sa strategijama i biznis planovima pojedinačnih članica bankarske Grupe.
- Grupa kontinuirano procenjuje rizični profil i redovno revidira postupak interne procene adekvatnosti kapitala, istovremeno razvijajući metodologije procene ostalih vrsta rizika kako bi sveobuhvatno upravljanje rizicima na nivou Grupe bilo što efikasnije.
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe:
 - uspostavljanje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe u skladu sa ciljevima upravljanja i načelima preuzimanja i upravljanja rizicima;
 - identifikovanje, merenje (procena), ublažavanje i praćenje svih rizika kao osnova za procenu adekvatnosti kapitala;
 - postavljanje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe u skladu sa obimom, vrstom i složnošću poslova Grupe;
 - obezbeđenje internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Grupe.

Faze ICAAP-a:

- Identifikacija rizika i utvrđivanje njihove materijalne značajnosti – na osnovu metodologije utvrđeni su kvantitativni i kvalitativni kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuju materijalno značajni rizici koji će biti uključeni u proces interne procene adekvatnosti kapitala, u skladu sa vrstom, obimom i složnošću poslovanja kojim se Grupa bavi, kao i specifičnošću tržišta na kojima posluje. Pri proceni materijalne značajnosti rizika, Grupa razmatra sve rizike kojima je izložena, odnosno koje preuzima, kao i rizike kojima bi mogla biti izložena, a polazeći od strategija i biznis planova pojedinačnih članica. Svi preuzeti rizici mogu se podeliti na materijalno značajne – za koje je potrebno izdvojiti deo kapitala i na rizike

- koji ne zahtevaju njegovo izdvajanje s obzirom da nisu procenjeni kao materijalno značajni, ili Grupa njima upravlja kroz uspostavljeni sistem upravljanja rizicima (rizici koji nisu merljivi i/ili kapitalno osetljivi).
- Kvalifikacija rizika i obračunavanje iznosa internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike – Grupa koristi metode propisane za obračun minimalnih kapitalnih zahteva, kao i interne pristupe merenja. Grupa sprovodi stresno testiranje za sve materijalno značajne rizike, kao i za interni kapital, koji uključuju faktore rizika specifične za okruženje u kome Grupa posluje. Rezultati stresnog testiranja uzimaju se u obzir pri proceni i održavanju raspoloživog internog kapitala na određenom nivou.
 - Za uključivanje materijalno značajnih rizika u ICAAP Grupa primenjuje sledeće metodologije za:
 - **Kreditni rizik** – standardizovani pristup uz uključivanje *forward looking* komponente u obračun internog kapitalnog zahteva, kao i stresno testiranje primenom ekonometrijskih modela sa vremenskim horizontom od godinu dana;
 - **Operativni rizik** – standardizovani pristup uz primenu stresnog testiranja;
 - **Tržišni rizik (devizni rizik i cenovni rizik po osnovu pozicija iz knjige trgovanja)** – VaR metodologija sa primenom stresnog testiranja;
 - **Kamatni rizik** – metodologija na osnovu osetljivosti promene ekonomske vrednosti kapitala i promene faktora;
 - **Rizik likidnosti** – za potrebe ICAAP-a sagledava se primenom testiranja "hipotetičkog" nivoa krize likidnosti i kalkulacija nedostajućeg iznosa sredstava;
 - **Rizik koncentracije** – primenom sopstvenog modela zasnovanog na HH indeksu i uključivanjem različitih izvora rizika koncentracije (na nivou sektora, regija, koncentracija po proizvodima kod fizičkih lica) uz primenu stres testa;
 - **Rezidualni rizik** – stres testiranje pogoršanja efikasnosti korišćenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika;
 - **Kreditno-devizni rizik** – stres testiranje promene učešća devizno indeksiranih kredita i kredita u stranoj valuti odobrenih privredi i stanovništvu u ukupnim kreditima i neto aktivima Grupe, uvažavajući i istorijsku volatilnost deviznih kurseva za različite serije podataka;
 - **Strateški rizik** – interni kapitalni zahtev predstavlja proizvod standardne devijacije relativnog odstupanja ostvarenih od planiranih veličina neto kamatnog prihoda i planiranog dobitka pre oporezivanja za narednu poslovnu godinu iz strategija i biznis planova pojedinačnih članica Grupe, dok se stres testiranje ovog rizika sprovodi istom metodom, kao proizvod dvostruke standardne devijacije relativnog odstupanja prethodno pomenutih veličina i planiranog dobitka pre oporezivanja za narednu poslovnu godinu iz strategija i biznis planova pojedinačnih članica Grupe;
 - **Materijalno neznačajni rizici** su uključeni u ICAAP kroz sistem politika i procedura, sistem limita, sistem odlučivanja.
 - Određivanje ukupnog raspoloživog internog kapitala uključuje i rezultate stresnog testiranja. Takođe, za planiranje regulatornog i raspoloživog internog kapitala vremenski horizont je tri godine.
 - Poređenje iznosa kapitala izračunatog u skladu sa regulatornim zahtevima i iznosa raspoloživog internog kapitala, kao i minimalnih kapitalnih zahteva i internih kapitalnih zahteva.

5. IZLOŽENOST RIZICIMA

5.1. Kreditni rizik i rizik smanjenja vrednosti potraživanja

U analizi i proceni kreditnog rizika članice Grupe koriste dva paralelna pristupa: interni i regulatorni.

- Interni sistem rejtinga nije samo instrument za oblikovanje pojedinačnih odluka i procenjivanje nivoa rizika pojedinačnog plasmana, već predstavlja osnovu za analizu portfolija, podršku prilikom odobrenja plasmana, kao i u postupku obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u cilju rangiranja nivoa rizičnosti plasmana i iskazivanja realne vrednosti potraživanja. Interni sistem rejtinga podleže redovnoj reviziji i unapređenju.
- U analizi kreditnog rizika, pored internog sistema rejtinga, članice Grupe koriste i načela propisana lokalnim regulativama centralnih banaka iz svojih zemalja, koja zahtevaju klasifikaciju svakog plasmana na osnovu propisanih kriterijuma. Od 01.01.2019. godine, Narodna banka Srbije ukinula je obračun rezerve za procenjene gubitke i potrebne rezerve, ali je zadržala klasifikaciju dužnika i plasmana, tako da matična Banka nije obračunavala rezerve za potencijalne gubitke i potrebnu rezervu. Članice bankarske Grupe su u 2019. godini i dalje obračunavale rezervu za procenjene gubitke u skladu sa svojim lokalnim regulativama.
- Grupa definiše **dospela nenaplaćena potraživanja** kao sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospeća (po osnovu glavnog duga, kamata i naknada, kao i intervencije po garancijama, avalima i ostalim oblicima jemstva, nedozvoljena prekoračenja na računima klijenata i ostale dospele obaveze klijenata).
- **Potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (Default) – potraživanja u docnji (past due)** – potraživanje kod koga je dužnik u docnji dužoj od 90 dana, a Grupa je, na osnovu procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika, procenila da dužnik neće moći da izmiri svoje obaveze u celosti bez realizacije sredstva obezbeđenja, nezavisno od toga da li dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno ili ne. Grupa smatra malo verovatnim da će dužnik u potpunosti izmiriti svoje obaveze ne uzimajući u obzir mogućnost realizacije instrumenta kreditne zaštite i za potraživanje je utvrđen iznos obezvređenja procenom na individualnoj osnovi.
- **Potraživanja na Watch listi** - potraživanje kod koga je dužnik u finansijskim teškoćama na osnovu kriterijuma koji su

definisani inetrnim aktima pojedinačnih članica bankarske Grupe i kod koga je ustanovljeno pogoršanje kreditnog rizika na datum izveštavanja u odnosu na datum odobravanja i nalazi se u nivou 2 rizika, u skladu sa MSFI 9 standardom.

Obezvređenje potraživanja za računovodstvene potrebe je verovatnoća ponderisane procene kreditnih gubitaka (tj. sadašnja vrednost svih manjkova gotovine) tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta, dok je sam manjak gotovine razlika između tokova gotovine koji pripadaju Grupi po ugovoru i tokova gotovine koje Grupa očekuje da primi.

- **Specifična prilagođavanja za kreditni rizik** uključuju deo iznosa prilagođavanja za kreditni rizik koji se odnosi na sledeće gubitke:
 - gubitke za instrumente merene po fer vrednosti koji predstavljaju obezvređenje po osnovu kreditnog rizika u skladu sa MSFI 9 standardom,
 - gubitke nastale kao rezultat tekućih ili prošlih događaja koji utiču na pojedinačno značajnu izloženost ili izloženosti koje nisu pojedinačno značajne, a procenjuju se na pojedinačnoj ili grupnoj osnovi,
 - gubitke za koje istorijsko iskustvo i trenutno dostupni podaci ukazuju na to da je gubitak nastao, ali Grupa još nije upoznata s tim koja pojedinačna izloženost je pretrpela te gubitke.
- **Za specifična prilagođavanja za kreditni rizik i njihova ukidanja koja se evidentiraju direktno kroz bilans uspeha** – ovo ukidanje obezvređenja vrši se preko prihoda u bilansu uspeha.
- **Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti** predstavljaju izloženosti kod kojih se vrši procena naplativosti, odnosno kod kojih se vrši umanjeno za iznos budućeg očekivanog gubitka u skladu sa MSFI 9 standardom.
- Grupa ima jasno definisane kriterijume za procenjivanje i priznavanje kredita i potraživanja, kao i kriterijume za procenjivanje i priznavanje rezervisanja po osnovu potencijalnih obaveza, poštujući zahteve MSFI 9 standarda.
- Obezvređenje plasmana i rezervisanja vrši se samo onda kada postoji opravdan osnov, odnosno kada postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao posledica događaja koji su nastali ili će nastati nakon početnog priznavanja potraživanja, a koji nepovoljno utiču na urednost izmirivanja obaveza dužnika prema Grupi.
- Glavni elementi u proceni obezvređenja plasmana su: prekoračenje roka plaćanja glavnice ili kamate, teškoće u novčanim tokovima korisnika kredita, opadanje kreditnog rejtinga ili promene prvobitnih uslova iz ugovora i drugo.
- Obezvređenje plasmana se vrši na osnovu procene očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja klijenata, kao i realizacije sredstava obezbeđenja, ukoliko se proceni da će realno plasman biti namiren iz tih sredstava, uz vršenje diskontovanja sa prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. U skladu sa zahtevima MSFI 9 standarda, prilikom pojedinačnog obezvređenja Grupa koristi više scenarija naplate, koji se ponedrišu sa različitim verovatnoćama, koje u zbiru daju 100%.

Obračun ispravke vrednosti bilansne aktive

- Članice Grupe vrše procenu obezvređenja potraživanja kao pojedinačnu i grupnu. Svi klijenti se grupišu na osnovu interno propisane metodologije bazirane na sistemu internog rejtinga Grupe.
- Postupak procene obezvređenja se vrši na pojedinačnom nivou, kada postoje objektivni dokazi o postojanju obezvređenja kredita, za svaki pojedinačno značajan plasman sa statusom neizmirivanja obaveza (nivo 3) – default (rizičan plasman, podkategorija rizika 4D, 4DD i 5 prema internom sistemu rejtinga), a na grupnom nivou za plasmane kod kojih nije identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (nivoi 1 i 2) i koji nisu pojedinačno značajni sa statusom default-a (nivo 3). Iznos obezvređenja se pojedinačno procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, utvrđene diskontovanjem očekivanih priliva po kreditu, primenom prvobitno ugovorene efektivne kamatne stope konkretnog kredita. Kod intervencija po garancijama i drugim oblicima jemstva, sadašnja vrednost se utvrđuje diskontovanjem očekivanih priliva primenom prosečne godišnje zakonske zatezne kamatne stope.
- Obezvređenje na grupnoj osnovi procenjuje se za svaku grupu posebno, imajući u vidu njihove slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika.
- Za sektor privrede i stanovništva, Grupa obračunava očekivane kreditne gubitke (obezvređenje) na sledeći način:

$$ECL = \sum_{t=1}^I (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

- ECL Expected credit loss (očekivani kreditni gubitak)
 - EAD Exposure at default (izloženost u trenutku default-a)
 - MPD Marginal Probability of default (marginalna verovatnoća default-a)
 - LGD Loss given default (gubitak u slučaju default-a klijenta)
 - DF EIR based discount factor (diskontni faktor zasnovan na EKS)
- Navedena formula se koristi za izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka (obezvređenja) u nivou 1 i 2, uz

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2019. godine

respektovanje vremenskog horizonta. U skladu sa MSFI 9 standardom, Grupa obračunava obezvređenje i za izloženosti prema državama članica Grupe, centralnim bankama članica Grupe i za druge izloženosti sa ponderom kreditnog rizika 0, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Narodne banke Srbije, izuzev izloženosti po osnovu obavezne rezerve i sličnih izloženosti po osnovu kojih očekivani kreditni gubici teže 0. Za obračun obezvređenja prema državama članica Grupe, centralnim bankama članica Grupe i drugim izloženostima sa ponderom kreditnog rizika 0, Grupa koristi podatke o vrednosti PD od eksterne rejting agencije Moody's, kao i vrednost bazelskog LGD (45%).

Obračun rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

- Utvrdjivanje pojedinačnog verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama (potencijalnim obavezama – plativih i činidbenih garancija, akreditiva, avala i drugih vanbilansnih stavki) vrši se kada se proceni da postoji dovoljno izvesno očekivanje da će doći do odliva sredstava za izmirenje potencijalne obaveze i dužnik se nalazi u nivou 3. Takođe, za nivoe 1 i 2, Grupa utvrđuje procenu verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama za sve vanbilansne stavke, uključujući i neiskorišćene preuzete obaveze. Način obezvređenja vanbilansnih stavki za nivo 1 i nivo 2 je isti kao kod obezvređenja bilansnih potraživanja, osim u delu priznavanja EAD-a. Kod procene verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, Grupa umanjuje izloženost za faktor konverzije (CCF). Zbog nedostatka istorijskih podataka, Grupa koristi najbolju aproksimaciju CCF, a to su faktori konverzije definisani od strane regulatora članica Grupe. Rezervisanje se evidentira u okviru obaveza u bilansu stanja i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha perioda u kome je verovatnoća nastala.

1) Pregled izloženosti kreditnom riziku po klasama aktive 000 RSD

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Izloženost*	Prosečna vrednost	Izloženost*	Prosečna vrednost
Države i centralne banke	314.929.532	301.571.763	297.572.204	290.493.078
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	12.334.645	11.767.949	11.254.252	10.550.530
Javna administrativna tela	493	491	489	494
Međunarodne razvojne banke	-	-	-	-
Banke	18.498.495	22.284.503	21.857.841	20.214.910
Privredna društva	93.589.032	90.014.231	78.872.219	74.983.207
Fizička lica	120.504.842	120.413.568	117.518.852	114.929.805
Izloženosti obezbedene hipotekama na nepokretnosti	34.931.783	30.700.544	25.942.046	27.101.023
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	44.848.350	45.318.104	46.199.158	45.392.950
Vlasnička ulaganja	5.761.761	5.650.737	4.911.376	4.882.616
Ostale izloženosti	312.178.550	311.606.144	322.057.964	327.493.842
Ukupno	957.577.483	939.328.034	926.186.401	916.042.455

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za speifična prilagodavanja za kreditni rizik (Ispravke vrednosti za bilansne pozicije i rezervisanje za procenjene gubitke po vanbilansnim stavkama) i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke, koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala i druga umanjjenja.

2) Geografska raspodela izloženosti prema materijalno značajnim oblastima po klasama izloženosti kao i obezvređena i potraživanja u docnji, prikazana po značajnim geografskim oblastima 000 RSD

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2019.			31.12.2018.		
	Bruto izloženost	Iznos obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji	Iznos ispravke vrednosti i rezervisanja obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji	Bruto izloženost	Iznos obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji	Iznos ispravke vrednosti i rezervisanja obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji
Države i centralne banke	315.295.501	262.577.889	365.969	297.910.660	255.753.163	333.261
Srbija	298.544.235	254.423.158	260.515	279.972.365	246.587.676	230.211
Bosna i Hercegovina	13.259.342	7.362.630	79.562	14.783.195	7.353.137	81.909
Crna Gora	3.490.729	790.906	25.885	3.154.310	1.811.560	21.136
Ostalo	1.195	1.195	7	790	790	5
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	12.358.541	8.297.930	23.895	11.347.313	7.694.791	51.690
Srbija	9.374.603	7.945.122	22.849	8.966.684	7.196.186	50.183
Bosna i Hercegovina	2.961.807	352.792	1.046	2.171.085	498.596	1.507
Crna Gora	22.131	16	-	209.544	9	-
Javna administrativna tela	500	500	7	500	500	11
Srbija	500	500	7	500	500	11
Banke	18.503.759	9.799.636	5.264	21.885.656	16.402.644	17.469
Crna Gora	48.206	48.206	1.342	3.799	3.799	299
Srbija	9.102.477	4.100.649	2.652	8.366.952	6.735.947	14.541
Nemačka	3.871.747	2.921.476	651	9.095.157	7.885.263	2.067
Austrija	1.914.162	1.551.200	349	1.254.473	1.026.913	285
Bosna i Hercegovina	838.387	2.417	28	785.061	2.428	30

Izveštaj o objavlivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2019. godine

Ostalo	2.728.780	1.175.688	242	2.380.214	748.295	247
Privredna društva	94.412.762	71.917.534	823.730	80.088.665	60.343.403	1.037.031
Srbija	76.771.657	56.597.972	271.278	63.723.684	46.738.204	692.531
Crna Gora	5.066.379	4.473.947	472.332	5.424.690	4.254.247	233.730
Bosna i Hercegovina	12.555.508	10.845.615	80.120	10.921.399	9.350.952	110.770
Ostalo	19.218	-	-	18.892	-	-
Fizička lica	121.535.718	94.621.410	1.030.876	118.416.870	90.354.302	822.492
Srbija	105.700.464	83.915.367	690.681	105.687.605	82.279.140	585.353
Bosna i Hercegovina	7.032.193	4.913.205	35.824	5.361.555	3.813.125	62.335
Crna Gora	8.751.483	5.757.311	304.096	7.324.898	4.234.954	174.607
Ostalo	51.578	35.527	275	42.812	27.084	197
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	34.976.621	16.403.520	44.837	26.012.087	11.656.831	36.896
Bosna i Hercegovina	1.215.462	769.658	1.490	1.640.658	773.429	5.229
Crna Gora	3.663.836	1.191.837	5.307	3.092.433	1.247.152	13.689
Srbija	30.026.286	14.401.694	37.735	21.278.996	9.636.250	17.978
Ostalo	71.037	40.331	305	-	-	-
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	57.964.860	18.947.455	13.116.510	61.163.877	22.482.558	14.831.290
Srbija	55.191.170	17.165.761	11.881.543	58.966.053	20.789.130	13.663.751
Bosna i Hercegovina	1.098.880	724.843	410.267	1.169.669	760.511	393.952
Crna Gora	1.193.211	632.538	400.455	547.874	512.390	353.061
Ostalo	481.599	424.313	424.245	480.281	420.527	420.526
Vlasnička ulaganja	5.762.178	3.529.903	417	4.911.927	3.331.184	462
Austrija	3.529.903	3.529.903	417	3.331.184	3.331.184	462
SAD	1.853.064	-	-	1.256.020	-	-
Srbija	371.873	-	-	317.384	-	-
Crna Gora	353	-	-	355	-	-
Ostalo	6.985	-	-	6.984	-	-
Ostale izloženosti	320.377.141	19.008.108	8.198.591	329.978.958	17.491.246	7.882.970
Srbija	276.487.791	17.349.041	7.175.437	288.975.006	15.610.942	6.389.270
Bosna i Hercegovina	19.655.058	281.366	122.655	20.606.993	407.843	54.902
Crna Gora	24.232.241	1.375.651	900.488	20.395.508	1.471.011	1.438.773
Ostalo	2.051	2.050	11	1.451	1.451	25
Ukupno	981.187.581	505.103.885	23.610.097	951.716.513	485.510.622	25.013.572

Napomena: Pregled predstavlja ukupnu bruto izloženost bilansnih i vanbilansnih stavki po materijalno značajnim oblastima, kao i bruto izloženost bilansnih stavki kod kojih je izvršena ispravka vrednosti i vanbilansnih stavki za koje je izvršeno rezervisanje za gubitke

3) Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti bilansnih pozicija i rezervisanje za gubitke po vanbilansnim stavkama, po klasama izloženosti i sektorima na dan 31.12.2019. godine RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2019.			31.12.2018.		
	Ukupna bruto izloženost	Iznos obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji	Iznos ispravke vrednosti i rezervisanja obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji	Ukupna bruto izloženost	Iznos obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji	Iznos ispravke vrednosti i rezervisanja obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji
Države i centralne banke	315.295.501	262.577.889	365.969	297.910.660	255.753.163	333.261
Sektor finansija i osiguranja	62.001.715	12.735.712	247	42.484.226	1.500.597	300
Sektor opšte države	249.631.523	246.179.914	331.040	251.129.927	249.956.059	288.582
Sektor stranih lica	3.661.003	3.661.003	34.677	4.295.207	4.295.207	44.376
Sektor drugih pravnih lica	1.260	1.260	5	1.300	1.300	3
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	12.358.541	8.297.930	23.895	11.347.313	7.694.791	51.690
Javni nefinansijski sektor	741.866	-	-	472.836	-	-
Sektor opšte države	10.719.500	8.297.229	23.874	10.122.956	7.694.774	51.689
Sektor stranih lica	896.474	-	-	751.504	-	-
Sektor drugih pravnih lica	701	701	21	17	17	1
Javna administrativna tela	500	500	7	500	500	11
Sektor opšte države	500	500	7	500	500	11
Banke	18.503.759	9.799.636	5.264	21.885.656	16.402.644	17.469
Sektor finansija i osiguranja	9.497.427	4.145.331	3.965	8.626.355	6.735.934	14.541
Sektor privrednih društava	1	1	-	1	1	-
Sektor stranih lica	8.600.625	5.654.303	1.299	12.979.356	9.666.690	2.927
Sektor drugih pravnih lica	405.706	1	-	279.944	19	1
Privredna društva	94.412.762	71.917.534	823.730	80.088.665	60.343.403	1.037.031

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2019. godine

Sektor finansija i osiguranja	747.445	722.061	6.779	30.924	7.195	74
Javni nefinansijski sektor	21.354.627	16.937.218	110.144	13.253.044	9.745.211	49.296
Sektor privrednih društava	61.664.355	43.745.010	558.514	56.014.267	40.048.785	807.147
Sektor preduzetnika	7.002	7.002	170	1	1	-
Sektor opšte države	2.339.636	2.324.968	23.049	1.207.637	1.108.070	13.242
Sektor stanovništva	262.668	157.827	1.035	150.910	64.366	42
Sektor stranih lica	7.884.878	7.884.878	123.446	9.045.049	9.045.049	165.009
Sektor drugih pravnih lica	152.151	138.570	593	386.833	324.726	2.221
Fizička lica	121.535.718	94.621.410	1.030.876	118.416.870	90.354.302	822.492
Sektor finansija i osiguranja	39.064	39.062	761	29.356	28.957	1.303
Javni nefinansijski sektor	439.948	327.126	1.776	136.536	78.056	639
Sektor privrednih društava	32.907.371	22.553.965	417.359	30.384.401	19.097.160	370.303
Sektor preduzetnika	5.248.196	4.334.898	83.194	4.916.835	4.150.254	70.013
Sektor opšte države	17.764	17.764	79	33.583	33.583	249
Sektor stanovništva	82.456.415	67.179.339	507.438	82.671.696	66.893.823	378.360
Sektor stranih lica	48.700	46.903	523	49.141	47.246	515
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	43.135	8.653	3	40.863	5.031	15
Sektor drugih pravnih lica	335.125	113.700	19.743	154.459	20.192	1.095
Izloženosti obezbedene hipotekama na nepokretnosti	34.976.621	16.403.520	44.837	26.012.087	11.656.831	36.896
Sektor finansija i osiguranja	23.425	23.424	563	18.533	18.533	436
Javni nefinansijski sektor	141.612	141.612	305	-	-	-
Sektor privrednih društava	4.847.328	1.447.570	9.713	4.980.171	1.186.103	21.407
Sektor preduzetnika	204.922	61.911	302	259.544	81.769	1.154
Sektor stanovništva	29.691.860	14.725.616	33.779	20.503.890	10.370.426	13.899
Sektor stranih lica	30.706	-	-	-	-	-
Sektor drugih pravnih lica	36.768	3.387	175	249.949	-	-
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	57.964.860	18.947.455	13.116.510	61.163.877	22.482.558	14.831.290
Sektor finansija i osiguranja	558.823	9.343	277	108.949	3.486	3.485
Javni nefinansijski sektor	4.556.661	1.559.049	1.194.141	5.065.697	1.818.069	1.209.232
Sektor privrednih društava	13.487.270	7.273.973	3.828.824	24.411.940	10.603.175	5.847.634
Sektor preduzetnika	552.035	141.361	104.492	497.402	126.620	83.686
Sektor opšte države	4.983.830	163.184	158.003	5.184.932	173.616	157.070
Sektor stanovništva	4.721.148	2.312.622	1.464.639	5.193.838	2.820.268	1.652.862
Sektor stranih lica	490.437	428.991	427.849	488.519	424.931	423.937
Sektor drugih pravnih lica	28.614.656	7.058.932	5.938.285	20.212.600	6.512.393	5.453.384
Vlasnička ulaganja	5.762.178	3.529.903	417	4.911.927	3.331.184	462
Sektor finansija i osiguranja	369.502	-	-	315.360	-	-
Javni nefinansijski sektor	2.244	-	-	1.899	-	-
Sektor privrednih društava	480	-	-	480	-	-
Sektor stranih lica	5.389.952	3.529.903	417	4.594.188	3.331.184	462
Ostale izloženosti	320.377.141	19.008.108	8.198.580	329.978.958	17.491.246	7.882.970
Sektor finansija i osiguranja	50.766.705	1.653.650	1.021.025	46.179.648	1.820.830	1.491.447
Ostalo – sve sto se ne odnosi na navedene sektore	268.727.402	16.707.957	7.170.694	283.182.651	15.250.719	6.382.900
Javni nefinansijski sektor	3.019	3.017	11	7	7	-
Sektor privrednih društava	537.504	359.820	3.772	130.496	56.994	571
Sektor preduzetnika	4.750	4.750	80	9.904	9.904	809
Sektor opšte države	8.523	8.439	98	8.845	8.325	129
Sektor stanovništva	233.998	189.457	574	345.445	249.779	2.517
Sektor stranih lica	2.078	2.050	11	1.460	1.451	25
Sektor drugih pravnih lica	95.242	81.018	2.325	120.502	93.237	4.572
Ukupno	981.187.581	505.103.885	23.610.085	951.716.513	485.510.622	25.013.572

Napomena: Pregled predstavlja bruto izloženost bilansnih stavki kod kojih je izvršena ispravka vrednosti i vanbilansnih stavki za koje je izvršeno rezervisanje za gubitke

4) Ročna raspodela svih izloženosti po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2019.	31.12.2018.
	Bruto izloženost	Bruto izloženost
Države i centralne banke	315.295.501	297.910.660
do tri meseca	80.052.328	85.629.637
od 3 meseca do 6 meseci	8.784.491	25.907.872
od 6 meseci do 1 godine	17.082.231	6.048.123
preko 1 godine	209.376.451	180.325.027
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	12.358.541	11.347.313
do tri meseca	1.008.030	753.079
od 3 meseca do 6 meseci	64.149	62.527
od 6 meseci do 1 godine	147.289	11.491
preko 1 godine	11.139.073	10.520.216
Javna administrativna tela	500	500
preko 1 godine	500	500
Banke	18.503.759	21.885.656
do tri meseca	14.746.306	18.117.938
od 3 meseca do 6 meseci	230.644	316.667
od 6 meseci do 1 godine	610.738	782.892
preko 1 godine	2.916.071	2.668.159
Privredna društva	94.412.762	80.088.665
do tri meseca	7.473.148	7.124.737
od 3 meseca do 6 meseci	9.055.774	6.138.400
od 6 meseci do 1 godine	19.769.493	10.593.740
preko 1 godine	58.114.347	56.231.788
Fizička lica	121.535.718	118.416.870
do tri meseca	13.231.196	12.942.496
od 3 meseca do 6 meseci	8.666.768	7.849.628
od 6 meseci do 1 godine	14.908.219	15.564.463
preko 1 godine	84.729.535	82.060.283
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	34.976.621	26.012.087
do tri meseca	47.021	61.531
od 3 meseca do 6 meseci	102.220	325.492
od 6 meseci do 1 godine	276.896	312.754
preko 1 godine	34.550.484	25.312.310
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	57.964.860	61.163.877
do tri meseca	49.505.951	48.567.137
od 3 meseca do 6 meseci	210.538	86.047
od 6 meseci do 1 godine	244.045	1.454.606
preko 1 godine	8.004.326	11.056.087
Vlasnička ulaganja	5.762.178	4.911.927
preko 1 godine	5.762.178	4.911.927
Ostale izloženosti	320.377.141	329.978.958
do tri meseca	318.949.304	329.404.779
od 3 meseca do 6 meseci	37.595	33.802
od 6 meseci do 1 godine	232.225	129.376
preko 1 godine	1.158.017	411.001
Ukupno	981.187.581	951.716.513

5) Promene ispravke vrednosti i rezervisanja

RSD 000

	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	Hartije od vrednosti	Ostala sredstva	Vanbilansne obaveze	Ukupno
Stanje 31. decembra 2018. godine	227.871	14.910.043	1.594	2.637.699	309.212	18.086.419
Nova ispravka vrednosti	44.177	5.873.799	74	374.737	282.248	6.575.035
Smanjenje ispravke vrednosti	(56.187)	(6.578.751)	(1.059)	(117.164)	(380.863)	(7.134.024)
Positivan efekat smanjenja ispravki vrednosti po Zakonu o konverziji kredita u CHF	-	(278.567)*	-	-	-	(278.567)
Kursne razlike	3.098	(26.707)	(7)	(3.903)	(202)	(27.721)
Trajni otpis	-	(1.294.991)	-	(11.234)	-	(1.306.225)
Otpis-umanjenje ispravki vrednosti po Zakonu o konverziji kredita u CHF	-	(1.733)*	-	-	-	(1.733)
Ostale promene	-	182.754**	-	(196.808)	-	(14.054)
Stanje 31. decembra 2019. godine	218.959	12.785.847	602	2.683.327	210.395	15.899.130

Napomena: Ispravke vrednosti osnovnih sredstava, nematerijalnih ulaganja i zaliha nisu uključene u promene ispravke vrednosti i rezervisanja.

* Efekat primene Zakona o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF – deo koji se odnosi na ukidanje ispravke vrednosti u CHF pre konverzije kredita u EUR u skladu sa uputstvom NBS

** efekat priznavanja prihoda od kamata na obezvređene kredite primenom alternativnog IRC metoda koji se odnosi na netiranje prihoda od kamata i rashoda ispravki vrednosti

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2019. godine

- Grupa je u 2019. godini izvršila smanjenje neto rashoda ispravke vrednosti i rezervisanja u ukupnom iznosu od RSD 573 miliona i to najvećim delom usled smanjenja kod privrednih klijenata, uz istovremeno povećanje u segmentu stanovništva. Na smanjenje nivoa ispravki vrednosti uticao je i trajni otpis u celosti obezvređenih potraživanja, kursne razlike, kao i primena Zakona o konverziji kredita iz valute CHF u EUR matične Banke.

6) Izloženost prema kategorijama internog sistema rejtinga i vrstama klijenata na dan 31.12.2019. godine 000 RSD

Klasifikacija	Privredni klijenti	Banke	Stanovništvo	Ukupno
1	42.736.358	9.341.948	71.319.105	123.397.410
2	75.837.033	7.807.809	51.107.555	134.752.397
3	18.655.149	2.250	1.081.517	19.738.916
4	970.322	0	1.283.056	2.253.378
5	15.354.095	1.534.027	2.792.430	19.680.552
Ukupno	153.552.957	18.686.034	127.583.663	299.822.654

Napomena: Ukupna izloženost kreditnom riziku, prema kategorijama rizika i po vrstama klijenata, iskazana je u bruto iznosu pre efekata obezvređenja.

Korišćenje kreditnih rejtinga

- Tokom 2019. godine bankarska Grupa je za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama koristila dugoročne kreditne rejtinge agencije za eksterni kreditni rejting Moody's.
- Grupa za izloženosti u vidu finansijskih instrumenata iz bankarske knjige ne koristi kreditne rejtinge izdavaoca, niti specifične emisije istih, usled njihovog nepostojanja. Za finansijske instrumente izdate od strane Republike Srbije Grupa primenjuje preferencijalni ponder rizika, odnosno 0% u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Raspoređivanje kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta

Moody's kreditni rejting	Aaa – Aa3	A1-A3	Baa1 – Baa3	Ba1 – Ba3	B1 – B3	Caa1 - D
Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	0%	20%	50%	100%	100%	150%

7) Pregled klase izloženosti prema državama i centralnim bankama po nivoima kreditnog kvaliteta i pondera rizika 000 RSD

Nivo kreditnog kvaliteta	Ponder kreditnog rizika	Iznos izloženosti pre primene instrumenata kreditne zaštite (neto izloženost)		Iznos izloženosti nakon primene instrumenata kreditne zaštite (E*)	
		31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
Klasa država i centralne banke		314.929.532	297.571.956	319.796.989	299.443.519
1	0%	298.283.720	279.742.155	303.151.177	281.613.718
2	20%	342	298	343	298
3	50%	238	-	238	-
5	100%	16.644.982	17.829.503	16.644.982	17.829.503

Napomena: u koloni Iznos izloženosti pre primene instrumenata kreditne zaštite bruto izloženost je umanjena za specifična prilagođavanja za kreditni rizik (ispravke vrednosti za bilansne pozicije i rezervisanje za procenjene gubitke po vanbilansnim stavkama), kao i za iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala i druga umanjena.

Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima

- Članice Grupe su svojim metodologijama za vrednovanje kolaterala regulisale vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima.
- Vrste obezbeđenja potraživanja i instrumenti po tom osnovu se utvrđuju u svakom konkretnom slučaju posebnom odredbom ugovora između članice Grupe i podnosioca zahteva, a njihovo pribavljanje se vrši po zaključenju ugovora i pre realizacije plasmana.
- Članice Grupe redovno procenjuju/vrednuju kolaterale, pre zaključenja ugovora o plasmanu i u toku važenja ugovora.
- Pribavljiv odnos iznosa plasmana i vrednosti kolaterala određuje se prema procenjenoj vrednosti kolaterala koja se koriguje primenom definisanog procenta u zavisnosti od vrste kolaterala, čime se utvrđuje likvidaciona vrednost kolaterala koju članica Grupe može naplatiti.

Opis osnovnih vrsta instrumenata kreditne zaštite

- Grupa koristi sledeće instrumente kreditne zaštite:
 - Materijalne kreditne zaštite;
 - Nematerijalne kreditne zaštite.
- Od instrumenata materijalne kreditne zaštite Grupa koristi finansijske instrumente primenom složenog metoda u skladu sa propisima Narodne banke Srbije. Od finansijskih instrumenata Grupa, kao podobna sredstva zaštite koristi:
 - Gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod članica Grupe, kao što su depoziti položeni kao sredstvo obezbeđenja;
 - Hartije od vrednosti, što podrazumeva dužničke hartije od vrednosti izdate od strane država i centralnih banaka i

- akcije;
 - o Zlato.
 - Kao oblik nematerijalne kreditne zaštite Grupa koristi garancije, druge oblike jemstava, kontragarancije i slično.
- Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata i njihova kreditna sposobnost**
- U slučaju korišćenja garancija kao sredstva kreditne zaštite, Grupa koristi garancije izdate od strane:
 - o država,
 - o banaka,
 - o teritorijalne autonomije,
 - o ostalo.
 - Garancija kao sredstvo kreditne zaštite se uzima samo ukoliko je ponder rizičnosti garanta povoljniji od pondera rizičnosti druge ugovorne strane.
 - Procena kreditne sposobnosti pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata sprovodi se u skladu sa procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama korišćenim u postupku utvrđivanja kreditne sposobnosti pojedinačnih članica bankarske Grupe. Na kraju 2019. godine Grupa je imala garancije države i garanciju prvoklasne banke kao podobne instrumente nematerijalne kreditne zaštite.
- Podaci o koncentraciji tržišnog ili kreditnog rizika u okviru primenjivih tehnika ublažavanja kreditnog rizika**
- Grupa prati i upravlja koncentracijom kreditnog i tržišnog rizika u delu velikih izloženosti, sagledavajući i izdavaoce podobnih sredstava obezbeđenja. Takođe, Grupa izveštava rukovodstvo na šestomesečnom nivou o velikim izloženostima na konsolidovanoj osnovi.
 - U cilju upravljanja rizikom koncentracije u okviru korišćenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika:
 - o Analizira se indirektna izloženost prema pružaocu kreditne zaštite, u okviru kreditnog procesa;
 - o Uspostavljen je sistem limita izloženosti.
 - Podobna sredstva nematerijalne kreditne zaštite na kraju 2019. godine čine garancije Vlade Republike Srbije i garancija prvoklasne banke.

8) Izloženosti obezbeđene instrumentima kreditne zaštite po klasama aktive

000 RSD

Izloženost kreditnom riziku	Iznos izloženosti obezbeđenih podobnom finansijskom imovinom		Iznos izloženosti obezbeđenih drugim podobnim sredstvima obezbeđenja	
	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
Države i centralne banke	-	-	-	-
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	-	-	-	-
Banke	2.108.801	25.367	-	-
Privredna društva	251.500	511.058	7.231.027	1.580.848
Fizička lica	1.795.600	2.006.846	-	290.715
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	-	-	-	-
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	324.859	226.752	334	-
Vlasnička ulaganja	-	-	-	-
Ostale izloženosti	18.348	7.189	-	-
Ukupno	4.499.108	2.777.212	7.231.361	1.871.563

Napomena: izloženost je data nakon primene faktora volatilnosti, a pre primene faktora konverzije

5.2. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane

- Grupa obavlja transakcije u knjizi trgovanja i bankarskoj knjizi koje potpadaju pod rizik druge ugovorne strane, a u delu poslova sa:
 - o Finansijskim derivatima;
 - o Repo i reverse repo transakcijama.
- Članice bankarske Grupe ne obavljaju transakcije koje podležu riziku druge ugovorne strane.
- Za potrebe izračunavanja izloženosti pozicija koje podležu obračunu kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane, Grupa koristi metode propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala banke Narodne banke Srbije:
 - o metod tekuće izloženosti za finansijske derivate po kome se iznos izloženosti izračunava kao zbir tekuće izloženosti po osnovu ugovora čija je vrednost pozitivna, a koja predstavlja tekuću tržišnu vrednost tog ugovora (za ugovore čija je vrednost negativna, tekuća izloženost jednaka je nuli) i potencijalne izloženosti (*potential future exposure* – PFE) u periodu preostalom do datuma dospeća ugovorne obaveze koja se dobija kad se nominalna vrednost glavnice svakog ugovora na dan izračunavanja pomnoži odgovarajućim koeficijentom volatilnosti (*add-on*);
 - o složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolaterala u slučaju repo i reverse repo transakcije, kao i za transakcije davanja ili uzimanja u zajam hartija od vrednosti ili robe. Karakteristično za „repo“ transakcije koje matična Banka obavlja sa Narodnom bankom Srbije je da se kolateral ne može koristiti kao podobno sredstvo

kreditne zaštite, s obzirom da je izdavalac kolaterala isti kao i druga ugovorna strana.

- U postupku interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) bankarska Grupa vrši obračun raspoloživog internog kapitala i raspoređuje ga na pojedinačne materijalno značajne rizike za koje izdvaja odgovarajuće interne kapitalne zahteve. Interni kapital za rizik druge ugovorne strane – ukoliko ga Grupa u postupku procene materijalne značajnosti rizika identifikuje kao materijalno značajan – alokira se u sastavu jedinstvenog internog kapitala za kreditni rizik.
- Kreditni limiti za izloženosti riziku druge ugovorne strane se definišu na nivou pojedinačnih članica Grupe, u okviru sveobuhvatnog procesa definisanja limita prema drugim ugovornim stranama sa kojima pojedinačne članice bankarske Grupe obavljaju poslovne transakcije koje podležu ovoj vrsti rizika (finansijski i kreditni derivati, repo i reverse repo transakcije, transakcije davanja ili uzimanja u zajam hartija od vrednosti ili robe, transakcije kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti, transakcije s dugim rokom izmirenja).
- Na kraju 2019. godine izloženosti koje podležu obračunu rizika druge ugovorne strane je imala jedino matična Banka.

Izloženost riziku druge ugovorne strane

RSD 000

Vrsta transakcije	Neto izloženost	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Reverse repo transakcija sa NBS	12.000.215	1.500.297
Reverse repo transakcija sa bankom	2.103.620	-
Ukupno	14.103.835	1.500.297

5.3. Rizik likvidnosti

- Grupa može biti izložena riziku nemogućnosti da odgovori dospelim obavezama, kao i mogućem nastanku krize likvidnosti na osnovu eksternih i internih faktora. Interni faktori odnose se na strukturu pasive Grupe u smislu strukture i koncentracije depozitnog potencijala i učešća odgovarajućih izvora finansiranja u pasivi (rizik izvora finansiranja), dok se eksterni faktori odnose na izloženost nemogućnosti utrživosti aktive u slučaju potrebe za izvorima sredstava.
- Grupa koristi sledeće tehnike za merenje rizika likvidnosti: GAP analiza, Racio analiza, praćenje pokazatelja likvidnosti, sprovođenje stres testova.
- Grupa na dnevnom nivou upravlja rizikom likvidnosti praćenjem i kontrolom svojih sredstava i dospelih obaveza, kontrolisanjem pozicija u svim značajnijim valutama, kako bi se na vreme sagledale potrebe za dodatnim izvorima finansiranja u slučaju dospeća odgovarajućih pozicija, odnosno dugoročno planira strukturu svojih izvora i plasmana kako bi obezbedila dovoljno stabilnih izvora i dovoljno rezervi likvidnosti.
- Grupa je uskladila svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem pokrića likvidnom aktivom. Tokom 2019. godine Grupa je održavala pokazatelj pokrića likvidnom aktivom na nivou koji nije niži od regulatorno propisanog limita (100%).
- Matična Banka meri izloženost riziku likvidnosti Grupe, sagledavajući izloženost Grupe u odnosu na definisane limite.
- Grupa redovno sprovodi stres testiranje i simulaciju različitih pretpostavki čiji se uticaj ispituje, na izloženost riziku likvidnosti. Simuliranjem značajnih pozitivnih i negativnih promena na izloženost Grupe riziku likvidnosti, nastalih kao posledica internih (specifičnih) i eksternih (sistemskih) faktora, testira otpornost likvidnosti članica Grupe, koje odstupaju od redovnih uslova poslovanja. Izrada stres testova vrši se u cilju sagledavanja eventualne nemogućnosti pokrića obaveza članica Grupe raspoloživim rezervama likvidnosti i alternativnim izvorima sredstava.
- Članice Grupe testiraju pojedinačne Planove upravljanja likvidnošću u kriznim situacijama, kojima se identifikuje moguća kriza, testira period preživljavanja i solventnost članica Grupe u pretpostavljenim uslovima krize, kao i sagledava dostupnost izvora za pokriće obaveza koje bi eventualno nastale, odnosno ocenjuje propratna organizaciona podrška (odnosi sa javnošću i Plan u slučaju nastanka nepredviđenih događaja).
- Za potrebe utvrđivanja potrebnog internog kapitala za pokriće rizika likvidnosti matična Banka je razvila sopstveni pristup.

5.4. Upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi

- Grupa je izložena:
 - Riziku promene cena (repricing risk), koji proizilazi iz neusklađenosti pozicija aktive i pasive prema preostalom dospeću (za pozicije sa fiksnom kamantom stopom) i ponovnog određivanja cena (za pozicije sa promenljivom kamatnom stopom);
 - Riziku promene oblika krive pronosa (*yield curve risk*);
 - Baznom riziku, usled promene različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,
 - Riziku opcija, kome može biti izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama, kao i ugrađenim opcijama o minimumima i maksimumima kamatnih stopa.
- Grupa meri izloženost kamatnom riziku pomoću GAP i racio analize, kamatnog šoka i duracije, stres testovima i

simulacijama minimalno na polugodišnjem nivou, dok se GAP, racio analiza, duracija i kamatni šok vrše na mesečnom nivou na nivou pojedinačnih članica.

- Za potrebe izrade kamatnog GAP-a navedene pozicije razvrstavaju se na sledeći način:
 - pozicije sa ugovorenim fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju prema periodu dospeća,
 - pozicije sa ugovorenom tržišno promenljivom kamatnom stopom se razvrstavaju prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope (repricing) ukoliko je taj period kraći od roka dospeća,
 - pozicije sa ugovorenim promenljivom (varijabilnom) kamatnom stopom u skladu sa poslovnim politikom se raspoređuju prema periodu dospeća, sredstva i obaveze koje nemaju definisano dospeće ili imaju dospeća koja mogu biti različita od ugovorenih, svrstavaju se u odgovarajuće vremenske okvire na osnovu analize tih pozicija u prethodnom periodu (procene i prethodnog iskustva).
- Grupa redovno sprovodi stres testiranje kamatnog rizika, kojim procenjuje uticaj promene ključnih faktora na izloženost kamatnom riziku Grupe. Pri utvrđivanju izloženosti riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi i limita ovog rizika, Grupa procenjuje negativne efekte promene ove stope na finansijski rezultat Grupe (bilans uspeha), kao i na ekonomsku vrednost Grupe. U modeliranju scenarija, pored promena kamatnih stopa posebno se razmatra uticaj prevremenog povlačenja depozita i prevremenog vraćanja kredita, koje Grupa procenjuje na bazi istorijskih kretanja i ekspertskih mišljenja. Matična Banka je izvršila procenu kretanja transakcionih depozita, depozita po viđenju primenom relevantnih statističkih modela iz domena analize vremenskih serija, koja se primenjuje na nivou Grupe.
- Grupa, u okviru procene rizika kamatne stope u bankarskoj knjizi, procenjuje uticaj koji bi mogao imati standardizovani šok kamatnih stopa (paralelni pozitivni i negativni pomak kamatnih stopa na referentnoj krivoj prinosa za 200 baznih poena). Grupa procenjuje uticaj koji bi mogao imati standardizovani šok kamatnih stopa za svaku značajnu valutu pojedinačno i za sve ostale valute zajedno.
- Grupa je limitirala uticaj na ekonomsku vrednost kapitala na 20% i interno razvila sopstveni model za obračun kapitalnih zahteva za kamatni rizik.

5.5. Tržišni rizici

- Grupa je izložena riziku promene kursa međuvalutnih parova na pozicijama bankarske i knjige trgovanja (deviznom riziku), kao i promeni cene vlasničkih i dužničkih hartija od vrednosti koje se vode u knjizi trgovanja (cenovnom riziku).
- Interni faktori izloženosti deviznom riziku potiču iz valutne strukture kredita i depozita: plasmani su pretežno ugovoreni u dinarima indeksiranim valutnom klauzulom (EUR i CHF), odnosno BAM indeksiranim valutnom klauzulom. Izloženost deviznom riziku se tokom 2019. godine kretala u okviru definisanih limita.
- Grupa redovno sprovodi stres testiranje deviznog rizika, kojim procenjuje uticaj promene ključnih faktora na izloženost deviznom riziku, kapital i finansijski rezultat Grupe.
- Grupa ima neznatnu izloženost cenovnom riziku što oslikava i učešće knjige trgovanja u ukupnim poslovima Grupe koje iznosi 1,02%, i to predstavlja isključivo izloženost matične Banke. U strukturi izloženosti cenovnom riziku dominantno učešće zauzimaju obveznice Republike Srbije kojima se trguje, kao i investicione jedinice. Članice grupe ne zauzimaju pozicije u knjizi trgovanja.
- Grupa je razvila prilagođeni interni pristup u cilju utvrđivanja potrebnog internog kapitala za pokriće deviznog rizika, za čiju primenu nije tražila dozvolu Narodne banke Srbije. Minimalne kapitalne zahteve za ove rizike, Grupa obračunava koristeći standardizovani pristup.

5.6. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

- Vlasnička ulaganja u društva koja je matična Banka osnovala radi proširenja ponude finansijskih proizvoda i usluga nastala su iz ekonomskih razloga ili lokalnih propisa koji nalažu da se ponuda određenih finansijskih proizvoda i usluga mora obavljati putem društava osnovanih isključivo za tu namenu. Iz navedenih razloga Banka je osnovala Komercijalnu banku a.d. Podgorica, Komercijalnu banku a.d. Banja Luka, kao i Društvo za upravljanje investicionim fondom (Kombank INVEST a.d. Beograd).
- Osim većinskih udela u zavisnim društvima, matična Banka i članica iz Podgorice drže i manjinske vlasničke uloge u društvima koja omogućavaju obavljanje određenih vrsta finansijskih usluga.
- Vlasnički udeli inicijalno se procenjuju po nabavnoj vrednosti, a na dan bilansa procenjuju se po tržišnoj vrednosti, ako je ista poznata. Promena tržišne vrednosti se iskazuje u okviru kapitala, u korist ili na teret revalorizacionih rezervi, sve do otuđenja tih finansijskih sredstava kada se revalorizacione rezerve prenose u prihode ili rashode.
- Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.
- U skladu sa MSFI 9 standardom trajni ulazi, osim trajnih uloga u zavisna društva, se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, što implicira ukidanja dosadašnjih ispravki vrednosti u bilansu stanja, odnosno svođenje bruto vrednosti učešća na njihovu neto vrednost. Vlasnički udeli u zavisna lica vrednuju se i dalje po nabavnoj vrednosti.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2019. godine

Izloženost prema nameri ulaganja na dan 31.12.2019. godine

RSD 000

Vlasnička ulaganja u bankarskoj knjizi	Knjigovodstvena vrednost	Ispravke vrednosti	Fer vrednost	Realizovan dobitak/gubitak	Nerealizovan dobitak	Nerealizovan gubitak
Banke i finansijske organizacije	80.270	80.270	-	-	-	-
Preduzeća i druga pravna lica	465.249	366.391	98.857	-	70.368	3.798
Strana lica u inostranstvu	1.853.417	-	1.853.417	-	1.853.064	-
Ukupno	2.398.936	446.661	1.952.274	-	1.923.432	3.798

Vrednost izloženosti na dan 31.12.2019. godine

RSD 000

Vrsta izloženosti	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Učešća i ulogi u kapitalu		
kotiraju se na berzi	1.942.211	1.942.211
ne kotiraju se na berzi	456.725	10.064
Ukupno	2.398.936	1.952.275

Napomena: izloženost je data kao bruto izloženost u koloni knjigovodstvena vrednost, dok je u koloni fer vrednost prikazana izloženost nakon ispravki vrednosti

- Grupa u 2019. godini nije ostvarila realizovani dobitak/gubitak koji proističe iz prodaje ili zatvaranja pozicija po osnovu vlasničkih ulaganja.
- Ukupan nerealizovani dobitak/gubitak po osnovu vlasničkih ulaganja je dat u tabeli, u bruto iznosu pre umanjenja za poreske efekte od 15%.

6. POKAZATELJ LEVERIDŽA

- Grupa objavljuje pokazatelj leveridža, koji predstavlja odnos između osnovnog kapitala bankarske Grupe i ukupnog iznosa izloženosti koja je definisana za obračun pokazatelja leveridža na nivou Grupe i iskazuje ga u procentima.

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	
		31.12.2019.	31.12.2018.
I	Pokazatelj leveridža	13,38%	12,70%

7. KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJI I POSLOVANJE GRUPE

- Finansijski izveštaji svih članica bankarske Grupe su konsolidovani metodom pune konsolidacije u skladu sa relevantnim MRS/MSFI. Izuzetno, za potrebe kontrole bankarske Grupe na konsolidovanoj osnovi, Društvo za upravljanje investicionim fondom KomBank INVEST a.d. Beograd prikazuje se u konsolidovanim finansijskim izveštajima primenom metoda udela.
- Grupa nema povezana lica na čije finansijske izveštaje bi bio primenjen metod proporcionalne konsolidacije, metod udela, niti povezanih lica isključenih iz konsolidacije zbog učešća članice Grupe koje predstavlja odbitnu stavku kapitala Grupe.

7.1. Prikaz razlika konsolidovanih izveštaja

Vrsta društva	Naziv društva	Konsolidacija za superviziju		Konsolidacija prema MSFI	
		Metod konsolidacije		Metod konsolidacije	
		Puna	Metod udela	Puna	Metod udela
Banka	Komercijalna banka a.d. Beograd	X		X	
	Komercijalna banka a.d. Podgorica	X		X	
	Komercijalna banka a.d. Banja Luka	X		X	
Društvo za upravljanje	KomBank INVEST a.d. Beograd		X	X	

Opis bilansne pozicije	Konsolidacija za superviziju		Konsolidacija prema MSFI		Razlika Iznos u 000 din
	Iznos u 000 din		Iznos u 000 din		
Aktiva	475.726.653	475.755.894			(29.241)
Obaveze	396.371.171	396.384.318			(13.147)
Kapital	79.355.482	79.371.576			(16.094)
Dobitak pre poreza	7.723.441	7.726.328			(2.887)
Porezi na dobit	671.481	673.537			(2.056)
Dobitak posle poreza	8.394.922	8.399.865			(4.943)

7.2. Pravne ili druge smetnje za prenos kapitala

- U prethodnom periodu nije bilo pravnih niti drugih smetnji za blagovremeni prenos kapitala i izmirivanje obaveza između matične Banke i podređenih društava u okviru poslovanja bankarske Grupe.
- U narednom periodu ne očekuju se poteškoće u tokovima novca između članica bankarske Grupe, niti bilo koje pravne ili druge smetnje u poslovanju.

8. PRILOZI

U skladu sa odlukom o Objavljivanju podataka i informacija banke, Banka je u obavezi da podatke i informacije o kapitalu objavljuje na sledećim obrascima.

8.1. Prilog 1 – Podaci koji se odnose na kapital Bankarske Grupe (PI-KAP) sa stanjem na dan 31.12.2019. godine

R. br.	Naziv pozicije	Iznos	u 000 RSD Veza sa OAK*
Osnovni akcijski kapital: elementi			
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	39.661.040	
1.1.	od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK	16.817.956	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2.	od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata	22.843.084	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	-	tačka 10.stav 1.
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	tačka 10. st. 2. i 3.
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobitci	8.840.767	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	18.979.441	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	42	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	67.481.291	
Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke			
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	(4.881)	tačka 12. stav 5.
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	(754.500)	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	(1.074.197)	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 4)
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	-	tačka 11.
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)
21.1.	od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva
21.2.	od čega: sekjuritizovane pozicije (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga
21.3.	od čega: slobodne isporuke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2019. godine

22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK (-)) (-)	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	tačka 21. stav 1.
23.1.	od čega: <i>Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)
23.2.	od čega: <i>Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	(1.571.996)	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokrivanje rizika ili gubitaka (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
28	Ukupna regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	(3.444.285)	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	64.037.006	
Dodatni osnovni kapital: elementi			
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	373.510	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-	
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	373.510	
Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)
35	Primenjivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 5)
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-	
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	373.510	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	64.410.516	
Dopunski kapital: elementi			
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-	
43	Prilagodavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	-	
Dopunski kapital: odbitne stavke			
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)
47	Primenjivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	-	
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	-	

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2019. godine

51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	64.410.516	
52	Ukupna rizična aktiva	238.143.984	tačka 3. stav 2.
Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	26,89%	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	27,05%	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	27,05%	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	6,04%	tačka 433.
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)****	18,89%	

** popunjava najviše matično društvo koje je na osnovu podataka iz konsolidovanih finansijskih izveštaja, u skladu sa odlukom kojom se uređuje kontrola bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, dužno da izračunava kapital za bankarsku grupu

*** kao procenat rizične aktive

**** računava se kao osnovni akcijski kapital banke (izražen kao procenat rizične aktive) umanjen za osnovni akcijski kapital banke koji se koristi za održavanje pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 1) OAK, pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 2) OAK i pokazatelja adekvatnosti kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 3) OAK.

NAPOMENA: U iznosu pod rednim brojem 28 koji se odnosi na ukupna regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala u ukupnom iznosu od RSD (3.444.285) hiljada, pored vrednosti navedenih u pozicijama pod rednim brojevima od 9 do 27, uključeni su i iznosi po osnovu odbitnih stavki koje su propisane tačkom 13. stav 1. odredbe od 13) do 15) Odluke o adekvatnosti kapitala banke Narodne Banke Srbije i to:

1) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke i kod kojih će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta, u iznosu od RSD (3.317) hiljada i

2) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 KAP obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, u iznosu od RSD (35.394) hiljade. Iznos navedenih odbitnih stavki na nivou bankarske Grupe jednak je iznosu odbitnih stavki na nivou matične Banke.

Pored finansijskih instrumenta prikazanih u okviru obrasca PI-FIKAP (Prilog 2), u obračun kapitala (Konsolidovani podaci o kapitalnoj poziciji bankarske grupe – Obrazac PI –KAP) na dan 31.12.2019. godine uključuju se i sledeći elementi:

- ✦ **Rezerve iz dobiti** – Ovaj element osnovnog akcijskog kapitala čine sve vrste rezervi koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, u skladu sa Odlukama skupština matične Banke i zavisnih banaka u inostranstvu (KB Podgorica i KB Banja Luka) i važećim regulatornim okvirom. U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da nakon skupštinske odluke dostavi obaveštenje NBS najkasnije 30 dana pre dana uključivanja rezervi iz dobiti u obračun kapitala, uz koje dostavlja propisanu dokumentaciju;
- ✦ **Gubitak ranijih godina** – Konsolidovani gubitak ranijih godina u iznosu od 1.370.332 hiljada RSD je odbitna stavka od konsolidovanog kapitala bankarske Grupe;
- ✦ **Nematerijalna ulaganja uključujući i gudvil** – Nematerijalna imovina koja se odnosi na ulaganja u razvoj, patente, licence, softver i ostalu nematerijalnu imovinu, umanjena za ispravku vrednosti, kao i za iznos povezanih odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja tih nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS, predstavljaju odbitnu stavku od osnovnog akcijskog kapitala;
- ✦ **Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat** se odnose na Komercijalnu banku AD Beograd, Komercijalnu banku AD Podgorica i Komercijalnu banku AD Banja Luka. Ovi gubici predstavljaju odbitnu stavku od osnovnog akcijskog kapitala i posledica su negativnih promena vrednosti hartija od vrednosti u odnosu na njihovu inicijalnu vrednost;
- ✦ **Iznos rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa propisima Narodne banke Srbije (ako je tim propisima utvrđena obaveza izdvajanja ove rezerve)** – Važećim propisima Narodne banke Srbije nije utvrđena obaveza izdvajanja ove rezerve; **Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti** – Povećanje vrednosti nematerijalne imovine i osnovnih sredstava, pozitivni efekti promene fer vrednosti hartija od vrednosti članica bankarske Grupe (KB Beograd, KB Podgorica i KB Banja Luka) i aktuarskih dobitaka rezervisanih po osnovu planova definisanih primanja, uticali su na kreiranje revalorizacionih rezervi. Navedene rezerve se umanjuju za efekte potencijalnih poreskih obaveza i kao takve se ukljuju u osnovni akcijski kapital bankarske Grupe;
- ✦ **Dodatna prilagodavanja vrednosti** – regulatorna prilagodavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala, koja su odbitna stavka od kapitala, se odnose na dodatna prilagodavanja vrednosti dela dugoročnih dužničkih instrumenata (obveznica) stranih država (Ministarstvo finansija Republike Srpske) i portfolija hartija od vrednosti KB Podgorica i KB Banja Luka koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u stranoj valuti, zbog procene da nezavisni izvori tržišnih informacija nisu dostupni, odnosno zbog nepostojanja referentne cene. U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke iznos dodatnog prilagodavanja vrednosti od RSD 4.881 hiljada je utvrđen u iznosu od 0,1% navedenog dela fer vrednosti dugoročnih obveznica;
- ✦ **Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica** – Matična Banka ima učešća u kapitalu kod sledećih zavisnih pravnih lica: Kombank invest ad Beograd, Komercijalna banka ad Banja Luka i Komercijalna banka ad Podgorica. Ukupne investicije u zavisna društva na dan 31.12.2019. godine iznose RSD 5.480,9 miliona. Navedena ulaganja, koja posle konsolidovanja metodom udela iznose RSD 140.000 hiljada, se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, uključuju u rizičnu aktivu Grupe KB sa ponderom rizika od 250%. Pored navedenih ulaganja, matična Banka ima i učešće u kapitalu u Euroaxis banci AD Moskva, koje prelazi 10% kapitala tog pravnog lica, za koje je u celini izvršena. korekcija – korektivni račun učešća u kapitalu banaka u inostranstvu, na teret rashoda.

- ↳ Deo preostalih odloženih poreskih sredstava koja zavise od buduće profitabilnosti i ne proističu iz privremenih razlika u iznosu od RSD 1.074.197 hiljada, uknjiženih po osnovu poreske pogodnosti u skladu sa regulativom, uključen je u odgovarajuću poziciju odbitnih stavki osnovnog akcijskog kapitala nakon umanjenja za povezane odložene poreske obaveze.

8.2. Prilog 2 – Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Bankarske Grupe (PI-FIKAP) sa stanjem na dan 31.12.2019. godine

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Opis	Opis	Opis
1	Emitent	Komercijalna banka AD, Beograd	Komercijalna banka AD, Beograd	Komercijalna banka AD, Banja Luka
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane) <i>Tretman u skladu s propisima</i>	RSKOBBE16946	RSKOBBE19692	KMKB-R-A
2	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog akcijskog kapitala	Instrument dodatnog osnovnog kapitala	Instrument osnovnog akcijskog kapitala
3	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni	Individualni	Konsolidovani
4	Tip instrumenta	Obične akcije	Nekumulativne preferencijalne akcije	Obične akcije
5	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatnog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	RSD 39.661.040	RSD 373.510	RSD 60
6	Nominalna vrednost instrumenta	Ukupno je izdato 16.817.956 komada običnih akcija, pri čemu nominalna vrednost pojedinačne akcije iznosi 1.000,00 RSD	Ukupno je izdato 373.510 komada nekumulativnih preferencijalnih akcija, pri čemu nominalna vrednost pojedinačne akcije iznosi 1.000,00 RSD	Jedan komad obične akcije - učešće bez prava kontrole (manjinsko učešće), koje se priznaje u osnovnom akcijskom kapitalu Grupe KB, nominalne vrednosti 1.000,00 BAM.
6.1.	Emisiona cena	Emisije akcija koje su imale i emisionu cenu su: XIX emisija akcija je imala emisionu cenu 28.679,54 RSD Broj emitovanih akcija je 212.078 redovnih - običnih akcija nominalne vrednosti 10.000,00 RSD. XX emisija je imala emisionu cenu 112.000,00 RSD. Broj emitovanih akcija je 34.679 pojedinačne nominalne vrednosti 10.000,00 RSD. XXVII emisija običnih akcija se odnosila na konverziju preferencijalnih zamenljivih akcija u redovne akcije. Ukupno je emitovano i konvertovano 8.108.646 akcija pojedinačne nominalne vrednosti 1.000,00 RSD	Emisije akcija koje su imale i emisionu cenu su: XXI emisija preferencijalnih zamenljivih akcija je imala emisionu cenu od 23.759,00 RSD. Broj emitovanih akcija je 479.819 preferencijalnih zamenljivih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000,00 RSD. XXVI emisija preferencijalnih zamenljivih akcija imala je emisionu cenu od 3.495,59 RSD. Broj emitovanih akcija je 3.310.456 pojedinačne nominalne vrednosti od 1.000,00 RSD	Akcije nisu imale emisionu cenu
6.2.	Otkupna cena	Otkupna cena, u slučaju sticanja sopstvenih akcija, se utvrđuje posebnom odlukom akcionara Banke	Otkupna cena, u slučaju sticanja sopstvenih akcija, se utvrđuje posebnom odlukom akcionara Banke	Otkupna cena, u slučaju sticanja sopstvenih akcija, se utvrđuje posebnom odlukom akcionara Banke
7	Računovodstvena klasifikacija	Aksijski kapital	Aksijski kapital	Aksijski kapital
8	Datum izdavanja instrumenta	Inicijalni datum izdavanja instrumenta je 6. maj 1992. godine. Banka je 8.3.2004. sprovela homogenizaciju redovnih akcija čime su sve prethodne emisije akcija zamenjene sa novom emisijom akcija.	Inicijalni datum izdavanja instrumenta je 6. maj 1992. godine. Banka je 8.3.2004. sprovela homogenizaciju prioritetnih akcija čime su sve prethodne emisije akcija zamenjene sa novom emisijom akcija.	Inicijalni datum izdavanja je 15. septembar 2006. godine
9	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
10	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne	Ne
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-	-
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
	Kupon/dividende	-	-	-

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2019. godine

11	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Dividenda je promenljiva	Dividenda je promenljiva	Dividenda je promenljiva
12	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	-	-
13	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	Ne postoji	Ne postoji	Ne postoji
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo.	Potpuno diskreciono pravo.	Potpuno diskreciono pravo.
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Delimično diskreciono pravo	Delimično diskreciono pravo	Potpuno diskreciono pravo
15	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Ne	Ne	Ne
16	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne
17	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
18	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	-	-	-
19	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti	-	-	-
20	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	-	-	-
21	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	-	-	-
22	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	-	-	-
23	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	-	-	-
24	Mogućnost smanjenja vrednosti	-	-	-
25	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti	-	-	-
26	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti	-	-	-
27	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno	-	-	-
28	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja	-	-	-
29	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Nekumulativne preferencijalne akcije	-	-
30	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne	Ne
31	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-	-

8.3. Prilog 3 – Povezivanje pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama kapitala bankarske Grupe iz Priloga 1 (PI-UPK) sa stanjem na dan 31.12.2019. godine

8.3.1. Razlike između bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja sa stanjem na dan 31.12.2019. godine

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Konsolidovani bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Konsolidovani bilans stanja po regulatornom metodu i obuhvatu konsolidacije
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	76.654.402	76.654.402
A.II	Založena finansijska sredstva	-	-
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	-	-
A.IV	Hartije od vrednosti	144.479.431	144.330.967
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	26.990.004	26.973.614
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	208.234.158	208.234.158
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-
A.X	Investicije u zavisna društva	-	140.000
A.XI	Nematerijalna imovina	754.500	754.500
A.XII	Nekretnine, postrojenja i oprema	7.254.391	7.254.381
A.XIII	Investicione nekretnine	2.202.616	2.202.617
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	6.786	6.708
A.XV	Odložena poreska sredstva	1.076.255	1.074.197
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	500.740	500.740
A.XVII	Ostala sredstva	7.602.611	7.600.369
A.XVIII	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0017 u bilansu stanja)	475.755.894	475.726.653
P	PASIVA	-	-
PO	OBAVEZE	-	-
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	-	-
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	8.318.606	8.318.631
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	370.987.710	370.987.710
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-
PO.VII	Subordinirane obaveze	-	-
PO.VIII	Rezervisanja	2.483.410	2.470.955
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
PO.X	Tekuće poreske obaveze	2.673	2.673
PO.XI	Odložene poreske obaveze	32.349	32.349
PO.XII	Ostale obaveze	14.559.570	14.558.853
PO.XIII	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0412 u bilansu stanja)	396.384.318	396.371.171
	KAPITAL		
PK.XIV	Akcijski kapital	40.034.550	40.034.550
PK.XV	Sopstvene akcije	-	-
PK.XVI	Dobitak	9.981.896	9.966.207

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2019. godine

PK.XVII	Gubitak	1.370.332	1.370.332
PK.XVIII	Rezerve	30.725.392	30.724.987
PK.XIX	Nerealizovani gubici	-	-
PK.XX	Učešća bez prava kontrole	70	70
PK.XXI	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419 + 0420) ≥ 0	79.371.576	79.355.482
PO.XXII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419 + 0420) < 0	-	-
PO.XXIII	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0413 + 0421 - 0422)	475.755.894	475.726.653
V.P.	VANBILANSNE POZICIJE		
V.P.A.	Vanbilansna aktiva	503.834.838	503.835.038
V.P.P.	Vanbilansna pasiva	503.834.838	503.835.038

8.3.2 Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja – sa stanjem na dan 31.12.2019. godine

u 000 RSD

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	76.654.402	
A.II	Založena finansijska sredstva	-	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	-	
A.IV	Hartije od vrednosti	144.330.967	
A.V	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	26.973.614	
A.VI	Kreditni i potraživanja od komitenata	208.234.158	
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	
A.X	Investicije u zavisna društva	140.000	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	140.000	
A.XI	Nematerijalna imovina	754.500	tačka 13. stav 1. odredba pod 2) (R.br.10. PI-KAP)
	<i>Nematerijalna ulaganja, uključujući goodwill (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)</i>	754.500	tačka 13. stav 1. odredba pod 2) (R.br.10. PI-KAP)
A.XII	Nekretnine, postrojenja i oprema	7.254.381	
A.XIII	Investicione nekretnine	2.202.617	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	6.708	
A.XV	Odložena poreska sredstva	1.074.197	
	<i>Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK</i>	1.074.197	tačka 13. stav 1. odredba pod 3) (R.br.11. PI-KAP)
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	500.740	
A.XVII	Ostala sredstva	7.600.369	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica</i>	-	
A.XVIII	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0017 u bilansu stanja)	475.726.653	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	-	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	8.318.631	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	370.987.710	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	
PO.VII	Subordinirane obaveze	-	
	<i>Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente</i>	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2) (R.br.41.PI-KAP)
PO.VIII	Rezervisanja	2.470.955	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	2.673	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	32.349	
PO.XII	Ostale obaveze	14.558.853	
PO.XIII	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0412 u bilansu stanja)	396.371.171	
	KAPITAL		
PK.XIV	Akcijski kapital	40.034.550	
	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	16.817.956	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8. (R.br.1.1. PI-KAP)
	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	22.843.084	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka (R.br.1.2. PI-KAP)
	<i>Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije</i>	373.510	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2) (R.br.30. PI-KAP)

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2019. godine

PK.XV	Sopstvene akcije	-	
PK.XVI	Dobitak	9.966.207	
PK.XVII	Gubitak	1.370.332	
PK.XVIII	Rezerve	30.724.987	
	<i>Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti</i>	8.840.767	tačka 7. stav 1. odredba pod 4) (R.br.4. PI-KAP)
	<i>Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike</i>	18.979.441	tačka 7. stav 1. odredba pod 5) (R.br.5. PI-KAP)
	<i>Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)</i>	(1.571.996)	tačka 13. stav 1. odredba pod 1) (R.br.24 PI-KAP)
PK.XIX	Nerealizovani gubici	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 1) (R.br.24 PI-KAP)
PK.XX	Učešća bez prava kontrole	70	
	<i>Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu</i>	42	R.br.7. PI-KAP
PK.XXI	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419 + 0420) ≥ 0	79.355.482	
PO.XXII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419 + 0420) < 0	-	
PO.XXIII	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0413 + 0421 - 0422)	475.726.653	
V.P.	VANBILANSNE POZICIJE		
V.P.A.	Vanbilansna aktiva	503.835.038	
V.P.P.	Vanbilansna pasiva	503.835.038	

8.3.3. Povezivanje pozicija u raščlanjenom bilansu stanja i pozicija kapitala bankarske Grupe iz Priloga 1 u obrascu – 31.12.2019. godine

		u 000 RSD	
Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa BS
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	39.661.040	-
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	16.817.956	PK.XIV
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	22.843.084	PK.XIV
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	-	-
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	-
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	8.840.767	PK.XVIII
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	18.979.441	PK.XVIII
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	-
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu	42	PK.XX
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	67.481.291	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	(4.881)	-
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	(754.500)	A.XI
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	(1.074.197)	A.XV
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitcima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	-
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	-	-
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekuritizacije izloženosti (-)	-	-
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	-
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	-
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	-
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	-
19	Primenjivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	-
20	Primenjivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	-	-
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	-
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	-
21.2.	<i>od čega: sekuritizovane pozicije (-)</i>	-	-
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	-
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	-	-
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	-
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	-
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	-
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	(1.571.996)	PK.XVIII
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokrivanje rizika ili gubitaka (-)	-	-
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	-
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	-	-
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	(3.444.285)	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	64.037.006	
	Dodatni osnovni kapital: elementi		

30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	373.510	PK.XIV
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-	-
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	373.510	-
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke	-	-
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	-
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	-
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	-
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	-
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	-
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-	-
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	373.510	-
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	64.410.516	-
	Dopunski kapital: elementi	-	-
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	-	-
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-	-
43	Prilagodavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	-
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	-	-
	Dopunski kapital: odbitne stavke	-	-
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	-
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	-
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	-
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	-
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	-	-
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	-	-
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	64.410.516	-

NAPOMENA: U iznosu pod rednim brojem 28 koji se odnosi na ukupna regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala u ukupnom iznosu od RSD (3.444.285) hiljada, pored vrednosti navedenih u pozicijama pod rednim brojevima od 9 do 27, uključeni su i iznosi po osnovu odbitnih stavki koje su propisane tačkom 13. stav 1. odredbe od 13) do 15) Odluke o adekvatnosti kapitala banke Narodne banke Srbije i to:

1) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke i kod kojih će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta, u iznosu od RSD (3.317) hiljada i

2) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 KAP obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, u iznosu od RSD (35.394) hiljade.

Iznos navedenih odbitnih stavki na nivou bankarske Grupe jednak je iznosu odbitnih stavki na nivou matične Banke..

8.4. Prilog 4 – Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB)

Redni br.	Naziv	31.12.2019.	31.12.2018.
I	KAPITAL	64.410.516	57.135.973
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	64.037.006	57.135.973
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	373.510	56.762.463
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	-	373.510
II	KAPITALNI ZAHTEVI	19.051.519	18.126.740
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPLJENIH POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	15.890.895	15.201.385
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	198.636.182	190.017.311
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	16.057.248	17.238.573
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	4.093.848	3.455.107
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	49	49
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	3.660.431	4.452.209
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	64.252.915	58.674.981
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	74.506.834	72.212.419
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	12.048.702	9.543.272
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	6.633.854	8.353.249
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	-	-
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-	-
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-	-
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	4.229.061	3.429.278
1.1.17.	Ostale izloženosti	13.153.240	12.658.174
1.2.	Pristup zasnovan na intemom rejtingu (IRB)	-	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-	-
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-	-
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-	-
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	-	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-	-
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	339.054	226.706
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	339.054	226.706
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	175.012	35.431
	od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-	-
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	164.042	147.067
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	-	-
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	44.208
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	-	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-	-
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	2.821.570	2.698.649
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	-	-
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	2.821.570	2.698.649
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-	-
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	26,89%	25,05%
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	27,05%	25,22%
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	27,05%	25,22%